

Sama zbirka sive nikoli ni opazili na takšno pojavo našo javnost, da bi tudi sama razmišljala o svojih rodoljubnih čednosti, z upravičenim prepirom obsojala vse tiste, ki vede ali ne vedo nasledja vosem raznim odobro informiraniha ravnateljov tendenčnih ali neutemeljenih vesti o političnem položaju v državi in zunaj nje.

IZLETI V ZGODOVINO

CEZARJI

Stari vek

JULIJ CEZAR, slavni rimski vojskovodja (101—44 pr. Kr.) je osvojil tako rekoč ves takratni svet. Zavzel je Galijo (sedanje Francijo), prodril v Britanijo, se vojeval na Španskem in v Severni Afriki (na tleh današnjega Tunisa). V Rimu je vladal kot diktator prosvetljenega kova; uvedel je davek na kapital in konsolidiral državne dolgove. Kljub svoji prosvetljenosti (danes bi rekli demokratičnosti) se je dal oklicati za velikega duhovnika, da je lažje veljal za nezmotljivega in nedotakljivega. A tudi to ga ni obvarovalo nasilnega konca: vsi vemo, da je umrl kot žrtev zarote in da je še utegnil spoznati med morilci svojega najboljšega prijatelja Bruta. Umrli so ga 15. marca l. 44. pred Kristusom, po pičlih štirih letih njegovega absolutizma.

Takšen konec so skoraj z matematično gotovostjo učakali do malega vsi cesarji.

KALIGULA (12—41 po Kr.), sin Germanika in Agripine, je bil tako okruten, da je nekoč dejal: »Zakaj nima ves rimski narod samo ene glave, da bi jo z enim samim zamahom meča oddrobil!« Objesten je bil pa tako, da je svojega konja proglasil za konzula — samo zato, da se je pasel na gnevu ponosnih senatorjev. »Naj me sovražijo, da se me le boje!« je rekel, kadar koli je na novo navil davčni vijak. Tudi z njim so obračunali zarotniki; vladal je cela štiri leta.

Boljši je bil **KLAVDIJ** (10 pr. Kr. — 54 po Kr.), mož Mesaline, pozneje Agripine. Njegov konec je bil manj krvav kakor Kaligulov, a nič manj nasilen: dobra Agripina mu je namreč pripravila za kosilo okusno jed iz strupenih gob.

NERON (39—68, cesar od leta 54.) je bil sprva krotak — dokler je poslušal svojega učitelja modrijana Séneca. Potlej je pa spustil krinko in razgalil svojo pravo naravo: najprej je dal zastopiti svojega brata Britanika, potem pa še mater Agripino in ženo Oktavijo. S kristjani si je vprizoril pravo cesarsko zabavo: privezal jih je h kolom, polil s smolo in zažgal kot orjaške plamenice. Tudi on ni ušel cesarski usodi: strmoglavljen in od vseh zapuščen, si je sam vzel življenje — ne čisto sam: krvolok nasproti drugim, ni imel toliko poguma, da bi se sam zabolil; na njegovo prošnjo ga je ubil njegov suženj.

Nadaljevanje v 5. stolpcu

Eni je obljubil zakon, z drugo se je pa poročil

Pred kratkim je prišla v upravo beograjske policije mlada dama in je priporočila čuvarjem miru in javne morale, naj si pobližje ogledajo gospoda Dušana Sokolovića. Povedala je, da ji je obljubil zakon, potlej se je pa poročil z drugo.

Policija je tega mladega gospoda kmalu našla in mu nekoliko izprašala vest. Pokazalo se je, da je naletela na večnega ženina, ki je svoje zgodbe precej časa navijal na klopčič, zdaj se je pa na lepem cel razvil pred njim.

Dušan Sokolović je čeden, mlad mož; beograjska dekleta so se kar pulila zanj. Ko so ga zasliševali, se jih je zbrala cela tropa pred uradom in ena je vedela več povedati o njem kot druga. Vse so bile pa edine v tem, da je očarljiv in izvrstno pozna slabo in želje ženskih src.

In ta srečni gospod, ki imajo mlade dame tako lepo mnenje o njem — kdo ne bi bil na to ponosen — se je pred dvema letoma spomnil, da bi se bilo dobro oženiti. Pa ne morebiti, da bi bil do ušes zaljubljen. O, ne! Ampak denarja mu je zmerom primanjkovalo in sedeti kje v kakšni sobi in od jutra do večera garati, ne, to mu res ni dišalo. Poznal je pa bogato Novosadčanko, ki bi prišla v poštev. Niti za trenutek ni podvomil. Poročil se je z njo in nekaj časa užival do-

brote bogate dote. A čas je hitro mineval in z njim tudi denar. Ko je zmanjkalo denarja, je bil končan tudi njegov zakon in čez noč je zmanjkalo tudi mladega moža. Odsel je, ko da bi se vrnil v zemljo, in ni ga bilo več na izpregled. Za svojo ženo se niti znenil ni več. Dolgo ga je čakala, ko ga pa ni bilo, se je presečila nazaj k staršem.

Iznajdljivi Dušan je pa nadaljeval, kjer je nehal. Spet je začel iskati primerne žrtve, ki bi jo oskubil za doto. Kajti v poštev so prišle samo takšne, ki so imele kaj pod palcem.

Nekoč je razkril svoje želje in namene svojemu prijatelju in ga vprašal, če morebiti ve za kaj primerne. Ta mu je povedal, da pozna v Srbobranu neko Božico Pavicevo, ki govore o njej, da bo imela silno veliko doto.

In tako se je odločil, da poskusi srečo. S prijateljem sta se lepega večera znašla v Srbobranu na neki zabavi. Dekleta so bila kajpak vsa navdušena za simpatičnega mladčnika, ki je znal tako očarljivo dvoriti. A on je nastavljal trnk le eni ribi. In ujel jo je. Z mlado Božico se je dogovoril za sestanek.

Vrtil se je sestanek za sestankom. Mlado dekle se je do ušes zaljubilo vanj. Nič več ni strpela doma. Vsak

teden dvakrat je prišla v Beograd, samo da ga je videla. Tako sta začela govoriti tudi o poroki. S svojo željo sta stopila tudi pred njene starše. Oče in mati nista imela ničesar proti temu. Kmalu so slavili zaroko, ki so nanjo povabili dosti gostov. Ko je zaroka vprašala ženina, kdaj se bo sta poročila, je ta odgovoril, da je pripravljen takoj, a ker ima še nekaj dolgov, si bo najprej priskrbel boljše službo in poplačal dolg. Petični tasli ga je vprašal, koliko je dolžan.

»Okrog dvajset tisoč dinarjev.«
»Malenkost,« je dejal stari Paja. »Tukaj imaš 25.000 dinarjev, sinko moj; poravnaj svoj dolg in se lepo pripravi na poroko.«

Ko je imel v rokah denar, jo je odkuril. V Beogradu je poiskal svojo prijateljico Miro in odšla sta na morje. Na poroko z Božico niti mislil ni. Ko se je zabaval po Jadranu in romal iz kraja v kraj, iz hotela v hotel, je tudi denarja zmanjkalo. Morala sta oditi nazaj v Beograd, in se poročila.

Ko je Božica zamažala na svojega ženina, je poizvedela, kako in kaj je z njim. In izvedela je za njegove ženitne podvige. Kakor ženin ni pomišljal, da je vzel denar in jo odkuril, tudi razočarana nevesta ni. Odšla je na policijo in vse povedala. Zdaj naj pa le premišljuje svojo uso-

Nadaljevanje iz 1. stolpca

GALBA, Neronov naslednik (3 pr. Kr. — 69), je hitreje napravil prostor drugim: že po 7 mesecih cesarjevanja je padel od bodal svoje straže.

Še hitreje je opravil **OTON**: po treh mesecih vladanja je sredi državljanske vojne prostovoljno šel v smrt (l. 69.).

VITELIJ (15—70) se je obdržal vsaj 8 mesecev na krmilu. Mož je bil zelo ljudomil: ko je po zmagi nad Otonom krenil s svojimi vojskovodji čez bojišče in so njegovi spremljevalci tožili, češ, kako neznosno smrde mrličji, je izrekel zgodovinske besede: »Truplo mrtvega sovražnika zmerom lepo diši, posebno če je bil mrtvec tvoj sodržavljan.« Tudi njega je doletela cesarska smrt.

DOMICIJAN (51—96, cesar od l. 81.), poslednji izmed starorimskih cesarjev, je vladal ko pravi trinog. Njegov konec je bil v skladu z njegovim življenjem: njegova lastna žena je pomagala zarotnikom, da so ga lažje spravili s poti.

Srednji vek

Atila

Atila je bil hunski kralj. Živel je v 5. stoletju. Opustošil je vzhodno-rimsko cesarstvo in vdril celo v Galijo, sedanjo Francijo. Vladal je 20 let, najprej skupaj s svojim bratom Bledo, dokler ga ni l. 444 ubil. Leta 451. je izgubil bitko na Katalaunskem polju blizu sedanjega Châlonsa (Francija) in odleje je dal drugim narodom mir. Umrli je l. 453. na Ogrskem.

Atila je požgal in opustošil vse, kamor je prišel. Zato so mu ljudje rekli »šiba božja«. Sam se je pa s ponosom bahal, da tam, kamor njegov konj stopi, niti trava več ne rase. Zato je prišel v zgodovino kot krvolok, ki mu ni bila nobena stvar sveta.

Novi vek

Napoleon

Med modernimi cesarji je bil Napoleon ne samo največji, ampak tudi najbolj napreden. Kamor koli je prišla njegova armada, povsod je zavladal red, povsod je vzcvetela prosveta, povsod je pognala civilizacija. In vendar so se tudi njega bali vsi narodi, zakaj napredek so spremljali potoki krvi in tiranija, simbol cesarskih diktatur.

Zato tudi Napoleonov konec ni mogel biti izjema v dolgi vrsti življenjepisov velikih ali drugače znamenitih imperatorjev: umrl je daleč od svoje domovine na samotnem otoku v Atlantskem oceanu, jetnik svojih smrtnih sovražnikov Angležev, po pičlih 11 letih cesarjevanja.

Teater v teatru

Deželan sem in malokdaj imam srečo, da lahko obiščem našo prestolnico. Pa mi je bila ondan sreča mila in naklonjena in sem sklenil, da grem iskati užitka v naš umetniški glasbeni hram in jo mahnem v opero. Premiera je bila in vse je bilo v črnem, dame tanke in povite, da me je bilo, deželana, kar strah pred tolikanj imenitno, fino in uglajeno gospodo. Ves dan sem hodil po mestu in tako so se mi zapirali čevlji in zmečkal hlačni rob; srajco sem imel pisano, lase neurejene — kar žal mi je bilo, da sem s svojo okornostjo motil premiersko razpoloženje.

Tiho sem se umaknil v dvorano, se pogreznul v sedež in poslušal, kako promenira gospoda v glasnem smehu in klepetu. Zaigrali so uverturo. Z njo se je začel tudi teater. Kajti preden se je dvignil zastor, sem se dvignil nič manj ko šestkrat, da sem se umaknil zamudnikom. Poleg tega se je še nekdo prepiral z nekom pri vratih. Sprejdi je gospodična nekaj izgubila in je to kar moči glasno dovedovala svoji sosedji. Moj sosed na desni je nalučno pokajševal, sosed na levi pa je nebeško lepo pomagala orkestru. Tako je srečno minila uvertura. Ko se je zastor dvignil, je kakor za stavo vstala vsa vrsta pred nami, da je spustila na sedeže zamudnike. Komaj je sedla, so zamudniki ugotovili, da ne sede na pravih mestih — in spet vsa vrsta vstane — in no vendar! Zdaj se je začelo zraven mene, okrog in okrog mene. Iz žepov so se prikazali škrtnice in njih šumenje se je prav prijetno ujemalo s prvim tenorjem. Lahko verjamete! (Le kje gledatiški buffet naroča takšne glasbene škrtnice?)

Vmes je dama pred mano pomagala zdaj tenorju, zdaj sopranu, zdaj harfi, zdaj bobnu. Vsi smo ji bili sila hvaležni za pomoč. Tako je šlo skozi prvo, drugo, tretje — ne, tretje pa ne! Kajti ni bilo še končano, že se je dvignila vrsta za vrsto in kakor bi izbruhnil požar, je elegantni svet

drl proti garderobi in jo od vseh strani bombardiral, da me je bilo kar groza.

Da bi prišel tudi jaz do suknje in klobuka, sem poskusil še sam priti tja; toda preden sem imel svoje reči v rokah, sem bil od vseh strani osuvan in premikasten, da sem želel čimprej izginiti iz tega svetlega hrama glasbe, ki me ne bo spet tako kmalu videl.

Učitelj.

Politični teden

Narodna skupščina je državni proračun v celoti sprejela. — Finančni odbor senata je svoje delo končal in v tork se je začela proračunska razprava pred senatnim plenumom. — Razstavo francoskega slikarstva je otvoril Nj. Vis. knez namestnik Pavle v Muzeju kneza namestnika Pavla v Beogradu. Otvoritev so se udeležili tudi Nj. Vis. knežinja Olga, vsi člani vlade s predsednikom Cvetkovićem in predsednika senata in narodne skupščine.

Na Češkoslovaškem so se ves pretekli teden vrstili usodni dogodki. Nemške čete so najprej vkorakale v Prago in druga večja mesta, potlej so pa zasedle še Slovaško. Za njimi je prišel v Prago tudi Hitler in prenočil na Hradčanih. Ukrajino, ki se je najprej proglasila za samostojno, so zasedli Madžari. — Nemški državni komisar za Češko in Moravsko je postal voditelj sudetskih Nemcev Henle, »vodja« Čehov v Nemčiji general Gayda, predsednik edine češke stranke pa dr. Hacha. Češka in Moravska bosta imeli le omejeno avtonomijo, Slovaška avtonomija pod nemškim

OKVIRJI

za
SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE
JULIJ KLEIN
LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

Plačajte naročnino!

Lstek „Družinskega tednika“

Dolar kroži

Kako služijo denar...

Neka knjiga, ki zdaj kroži po Ameriki in jo silno veliko berejo ima naslov »Kako dovtipe spraviti v denar?«. Avtor svetuje vsem tistim, ki zbirajo dovtipe, da jih potlej pripovedujejo v družbah, naj to opuste. »Svoj humor rajši vnovčite!«, pravi ga časopisom, radiu, filmu. Noben dovtip naj ne bo zastojal! Če bi avtorja vsi Američani ubogali, potlej bi bile ameriške zabave, ki po večini živijo od dovtipov in whiskeyja, še dosti bolj dolgečasne, kakor so bile doslej.

Da imajo tam čez vsakovrstne tečaje, kakor na primer »Kako postati pisatelj?«, je že znana stvar. Pisateljevanje poučujejo tudi na vseučiliščih in drugih visokih šolah, veliko pa na tudi takšnih šol, kjer se uče umetnosti kratkega pisanja. Tudi vi lahko zaslužite vsak mesec nekaj sto dolarjev — stojte v prospektu. Se-

dite, napišite zgodbo — dobili boste ček in boste obogateli. Da se pisateljevanja ni mogoče naučiti, o tem kajpak prospekt molči. Zato je pa v njem fotografija dame, ki s hvaležnostjo piše, »da pred sedmimi meseci niti ni obvladala pravopisa, zdaj je pa po zaslugi dobrega tečaja prodala že dve zgodbi.« Posledice so jasne: deset odstotkov vseh Američanov, to je več ko trinajst milijonov ljudi, »pišejo«, ker mislijo, da je to najlažji način zaslužka. »Saturday Evening Post«, največji ameriški tednik, je dobil preteklo leto 85.000 rokopišev, vsak dan skoraj 250. Uredništvo je ocenilo 75.000 rokopišev za popolnoma neodgovarjajoče, od ostalih 10.000 jih je prišlo 1500 v poštev za širšo izbiro, 500 za ožjo izbiro, 300 so jih pa sprejeli. Vsekakor pa plačuje »Post« zavidanja vredne honorarje, najmanj 500 dolarjev za rokopiš — včasih celo 2500 — toda statistiki bi lahko izračunali, kako velika je možnost obogatit se s pisateljevanjem.

V Ameriki ni ničesar, s čimer ne bi mogli zaslužiti denarja. Če ste igrar, če znate peti, fotografirati, igrati klavir — »turn it into money« (spravi to v denar). Postopek se je sijajno obnesel. Pred vsem za izdajatelje mnogih knjig in ustanovitelje tečajev — kar je glavno.

Večina Evropevc, ki imajo prakti-

čen poklic in ki so v svoji stroki res nečesa zmožni, v Ameriki prej ali slej propade, če so previdni in ne začno takoj na veliko. V vseh srednjevelikih ameriških mestih ne najdete niti enega dobrega krojača. Američani sicer pravijo, da najrajši kupujejo že gotove obleke, a če bi imeli dobrega in ne predragega krojača, bi prav gotovo rajši nesli blago k njemu. Tako je tudi v vseh drugih poklicih, ki so menda »brezupnik«, ker je konkurenca strojev prevelika.

Najboljši poklici so »ameriški«, tisti, ki jih v Evropi sploh ne poznamo. Ali morebiti imamo na stari celini podjetja, ki se bavijo z zbiranjem denarja? V Ameriki je »Fundraising«, »Zbiranje fondov«, poklic in znanost. Kakšna muhasta stara lady na primer strahovito ljubi slepe pse. Vse svoje premoženje, 12.000 dolarjev, dá velikemu zastopstvu, ki se bavi z »Fundraisingom«. Zastopstvo prireja večere, predavanja s skriptivnimi slikami, zbira denar, izdaja prospekte, brošure in skrbi za reklamo v radiu. Po osmih mesecih zbere 280.000 dolarjev za »Zvezo slepih psov«. Stara lady je srečna, zastopstvo pa še bolj, kajti za svoj trud je dobilo 6 odstotkov, torej 16.800 dolarjev. V Ameriki zbirajo v vse močnej in nemogoče namene — po novih in učinkovitih postopkih, ki nikoli ne odpovedo.

...in kako ga zapravljajo

V Evropi zvečine ljudje mislijo na to, kako bi zaslužili denar, v Ameriki si pa glavo belijo s tem, kako bi drugim olajšali zapravljanje. Pri vsakem funtu kave, ki ga kupijo, zvedo, koliko mesecev zdravja so si s tem pridobili. Vse je statistično določeno. Neki tednik ima 3.060.000 naklade — a kako ve, da ga bere 15.290.000 ljudi? Tednik »Post« vam pa celo lahko pove, koliko njegovih bralcev ga bere na glas. Skrivnost nad skrivnostjo.

Kdor začne kakšno novo podjetje, mora računati s tem, da bo prvi dve leti delal samo za reklamo. Različni specialisti na tem področju mu strokovnjaško izmamljajo denar iz žepa. Če mu slučajno kaj ostane in hoče ta denar porabiti za »zabavo«, bo kmalu spoznal, da ni nič lažjega. Vsak Newyorčan meni, da človek mora videti »Radio City«, največje kino na svetu. Vstopnica stane 1'10 dolarja. Če te je potlej volja iti — kakor je navada — še v tri ali štiri lokale, si na mah za 20 dolarjev lažji. Tudi domača zabava ni poceni. Prirediti domačo zabavo — in včasih ima človek vtis, ko da bi vse ameriško življenje obstajalo samo iz domačih zabav — pomeni, da je treba svoje goste pogostiti z alkoholom. In še kakol! Saj so za časa prohibicije

izgubili nekaj let in zdaj morajo zamujeno nadomestiti.

Po zaslugi neutrudljive propagande in stalnega obdelavanja javnosti, se je zapravljanje razvilo v pravo umetnost. Stedljivost je v ameriških meščanskih krogih neznana stvar. Svitlenih nogavic, ki se strgajo, nikoli ne krpaajo. Čemu neki? Skoda časa, da 69 centov dobe že nove. Čevljev ne popravljajo. Popravilo pogosto stane polovico vsote, ki zanjo dobe že nov par — torej kupijo nove čevlje. Ko pridejo vsako dopoldne veliki newyorški avtomobili po smeti in odpadke, se vsak Evropec čudi, kaj vse je na avtomobilu: perilo in obleke, prečitane knjige in steklenice, vreče, stare slike in staro pohištvo. Če stol »šepa«, ga vižejo proč. Mnoge družine bi se prav radi iznebile starega klavirja in bi ga dale zastoj komur koli, samo da bi plačal prevozne stroške. Sivalne stroje, ki ne šivajo več dobro, prav tako zavrežejo kakor kuhinjsko posodo. Da bi dajali popravljati? Steherni Američan bi bruhnil v smeh. Ali ne slišijo bogve kolikokrat na dan, da je treba denar hitro razpečati? Hitro porabiti, hitro zaslužiti, hitro izdati. Trgovci temu pravijo: »Dolar kroži.«

Doslej je Evropa od Amerike posnemala le nagel zaslužek. Kdaj bo prevzela od Američanov tudi njihovo umetnost zapravljanja?

Po pogrebu se je preselila k drugemu možu

Djakovo, marca.

Katica Gabričeva iz vasi Jaruga je odnesla nov rekord: mrtvega moža je spremila na pokopališče, takoj po pogrebu je pa odšla v hišo novega moža, ki bo z njim nadaljevala zakonsko življenje.

Njen prvi mož Josip Gabrič ni bil dober mož in je zmerom bolehal. Zaradi bolezni je prodal skoraj vse svoje premoženje. Zato je Katica šla za njegovega življenja poskrbela za svojo stredo.

Poskrbela je za lep pogreb, ko se je pa vračala iz pokopališča, ni odšla v hišo pokojnega moža, temveč k novemu možu v sosednjo vas Kupino. Drugi dan se je Katica z novim možem pripeljala z vozom v vas Jaruge, pobrala iz pokojnikove hiše svoje stvari in jih odpeljala na svoj novi dom.

Ukradeno blago je dobila nazaj tovarna »Semperit« v Kranju, ker so talovi na sodišču priznali tatvino in povedali, kje imajo blago skrito. Pod nekimi pečnami je policija res našla 200 m finega blaga in ga vrnila tovarni.

Ponarejen denar kroži v okolici Škocijana. Orožniki so prišli neko žensko, ki pa odločno trdi, da ničesar ne ve o ponarejenem denarju.

400 m dolg film je izdelal fotografsko-filmski oddelek Šole za narodno zdravje v Zagrebu. Režiral ga je g. dr. Drago Hloupek. Film prikazuje delo zadrug, ki so vključene v Zvezo srbskih zemljoradniških zadrug in je važno za našo kulturno propagando. Med predvajanjem filma se gledalec seznanja z delom srbskih poljedelcev, pridelovalcev riža, življenjem ribičev ob treh jezerih na našem jugu, načini življenja in delom v vinogradih. Film prekaša tuja filmska dela te vrste, a stal je samo 70.000 dinarjev.

50letnico svojega obstoja je te dni praznovalo društvo »Pravnik« v Ljubljani. Ob tej priložnosti so se med drugimi kulturnimi javnimi delavci zbrali v svečano okrašenih dvorani ljubljanske občine pravosodni minister g. dr. Viktor Ružič in ban gospod dr. Marko Natlačen. Po govoru predsednika društva g. dr. Metoda Dolence je povzel besedo g. minister dr. Ružič, ki je društvu čestital k jubileju in izročil predsedniku odlikovanje Sv. Save II. stopnje. S tem redom je nj. vel. kralj odlikoval društvo za njegove velike zasluge. Društvo je imenovalo šest najstarejših pravnikov za častne člane.

Trije roparji so napadli zakonca Goriskova z Ježevrha pod Primskovim na njuni samotni domačiji. Odnesli so okrog 1300 dinarjev, nadejali so se pa še večjega plena.

Ustrelil se je 60letni Jernej Ačko, delavec pri Splošni stavbni družbi na Tezmem pri Mariboru. Sosedje so ga našli v stanovanju že mrtvega. Vzrok samomora še ni znan.

Bankovce je ponarejal krojaški pomočnik Ignacij Turšič iz Rateč. Zdravnik-psihiatr je ugotovil, da je duševno omejen in zato ni odgovoren za svoje dejanje. Obtoženec se je namreč zagovarjal, da je delal denar za kratek čas.

Pod vlak je skočil 17letni Ivan Šmajgl, dimnikarski vajenec v Podravski Slatini. Šmajgl je bil takoj mrtel. V smrt je šel zato, ker ga je njegov mojster pretepal.

Roparji so ubili kmeta Toma iz Kratečkega pri Sieku, ko se je vračal domov s sejma v Zagrebu. Razbojnik so kmeta oropali in mu odvzeli vse listine.

Nad 60.000 dinarjev sta poverila davčna eksekutorja Šimen Veršič in Sirotkovič na davčni upravi v Splitu. Izgovarjala se drugo na drugega; oba so izročili sodišču.

Ubila se je, ko je skočila iz drvečega tramvaja, 27letna Rozalija Kraljevičeva iz Osijek. Pri skoku je tako nesrečno padla, da ji je počila lobanja in je bila takoj mrtva. Zapušča moža in dva otroka.

Zrtev trčenja avtomobila in tramvaja je postal vojni invalid Ivan Rozman iz Ljubljane, ko se je s šoferjem Francem Colnarjem peljal na izlet na Gorenjsko. Nesreča se je pripetila na Celovški cesti. Colnar in še neki njegov znanec sta laže ranjena, avtomobil je pa močno poškodovan.

Hudo se je opek 5letni Peter Pridigar, sinček kotlarja drž. železnice, ko se je igral s karbidno svetilko. V trenutku je bil v ognju in so mu domači komaj sileli gorečo obleko. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Požar je uničil domačijo posestnika Dovžana, v vasi Sv. Aha pri Trzinu. Ob hudem vetru so padale iskre iz dimnika na leseno streho in kmalu je

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobrosredstvo za odvajati, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Darmol dobite v vsaki lekarni

bila vsa hiša v plamenih. Gasilci so rešili iz gorečega poslopja samo živino in požar omejili. Dovžan trpi zelo veliko škodo.

Ogenj je potaknil 15letni tretješolec D. Prizmič iz Dubrovnika v dubrovniški gimnaziji, ker je mislil, da bo med drugim zgorel tudi katalog z njegovimi slabimi ocenami. Ogenj so še o pravem času pogasili.

Za okrog 200.000 dinarjev dragih kamnov so odnesli drzni vlomilci draguljarju Tomislavu Matijeviću iz Banjaluke. V trgovino so prišli, ko so razbili železne rešetke na oknu.

Denar vojnih invalidov je poveril ruski emigrant Josip Šojhet, ki je nabiral darove za invalide. Invalidi so dobili le majhen del od milijonskih darov, ki so jim jih poklonila usmiljena srca v Jugoslaviji in tudi v tujini. Šojheta je izdal eden izmed njegovih zastopnikov.

Krstne liste pravoslavne in evan-gelske cerkve so ponarejali člani družbe, ki je tihotapila devize in valute v Beogradu. Ponarejevalci so s ponarejenimi krstnimi listi preskrbeli židovske begunce iz Nemčije.

4800 kil kave so prodali splitski cariniki na dražbi za 189.500 dinarjev in dobili od celotne vsote eno tretjino. Kavo so zaplenili lansko leto na jahti »Suzuki«.

Bajonet je zasadil v vrat posestnikovega sina Henrika Majheniča iz Lutvercev kočar Ivan Glanz iz Plitvice. Srečala sta se nekoliko vinjena in začel se je pretep, ki se je žalostno končal.

Snežen plaz je pokopal pod seboj šest kmetov iz Ravne Reke pri Bijelem polju, ko so hoteli pastirjem na pobočju planine Bjelasice pomagati v dolino. Vseh šest kmetov je pod snegom umrlo.

Hlod je zdrobil nogo 20letnemu delavcu Josipu Kaplanu iz Rakitnice pri Ribnici, ko mu je med nakladanjem padel na nogo.

Prijeli so 22letnega vlomilca Karla Jurkoviča, brezposelnega ključavničarskega pomočnika, ko je bežal iz hiše, kjer je kradel. Policija je našla v njegovem stanovanju na Glincah veliko vlomileškega orodja.

Z odra je padel zidar Janez Čehu iz Spuhije pri Ptuj, ker mu je padla na glavo opeka in ga vrgla v globino. K sreči se ni dosti pobil, zlomil si je pa roko.

Celo smodnišnico je imel doma 25letni Pavel Kos, zidarski pomočnik iz Poljanske doline. Izdeloval je smodnik in ga rabil za razstreljevanje kame-

Doma in na potovanju, preden greš spat, vedno:

Chlorodont-zobna pasta

nja, in ga tudi prodajal. Ker je smodnik monopol, se bo moral Kos zagovarjati pred sodiščem.

Po dvajsetih letih je našel svojo hčer v Splitu strojnik na grškem parniku »Colorado«. Misli, da je hčer že mrtva, zdaj jo je pa našel živo in srečno zaročeno.

Z vročo smolo se je polil po obrazu 20letni ključavničarski pomočnik Slavko Mulej iz Lave pri Celju pri delu v tekstilni tovarni »Metlik«. Hudo se je opek tudi po rokah.

Avto je podrl 25letno mlekarico Ivano Jermanovo iz Zapog v občini Smlednik, ko je v Ljubljani po Celovški cesti peljala voziček z mlekom. Nevarno pobito dekle so morali odpeljati v bolnišnico.

Z vročo vodo se je poparil 11mesečni sinček godbenika Janka Grujičiča iz Osijeka, ko se je igral pri štedilniku. Deček je zaradi hudih opeklin umrl.

116 let star je umrl Marko Dimitrijevič, najstarejši Sremec. V svojem dolgem življenju si je iz malega pridobil čedno premoženje.

Vlak je povozil Toma Tomaša na postaji Hadžići v Bosni, ko je tekel po tiru in ni slišal piskajočega vlaka. Tomaš zapušča pet otrok.

Svoje dekle in sebe je ustrelil 23letni Mladen Andrijašević iz Podacav v Makarskem primorju, ker dekletova mati ni dovolila, da bi se poročila.

Lokomotiva je razmesarila 40letnega železniškega kurjača Pavla Culina na postaji v Subotici. V temi je padel med tračnice in se ni mogel o pravem času umakniti lokomotivi.

Šestkrat je prepotoval svet 49letni Milorad Rajčević iz Niša. Na prvo potovanje je odšel 1910. leta, zdaj se bo pa podal že sedmič okrog sveta. Na potovanjih je zbral okrog 60.000 podpisov najpomembnejših osebnosti na svetu.

Z nožem je obdelal 42letnega delavca Otmarija Perka in njegovo dvajsetletno nezakonsko hčer Anu Kastnjakovo delavko Julij Vivot iz Ruš. Oče se je namreč zavzel za svojo hčer, ki jo je Vivot hotel preteptati, zato jih je še sam izkupil z nožem v desnico in v glavo. Očeta in hčer so odpeljali v bolnišnico.

Samokres je razmesaril roko 27letnemu Francu Gabrščku iz Marije Brezja. Ko ga je ogledoval in se z njim igral, se je na lepem sprožil in mu ranil roko.

Letalo je strmoglavilo na tla na

ljubljanskem letališču zaradi pilotove neprisebnosti. Mehanik Alojz Podobnik, ki je vodil letalo, je bil pri padcu nevarno ranjen in je njegovo stanje zelo resno. Aeroklub ima zaradi razbitega letala za okrog 50.000 dinarjev škode.

55 mladih jablan so olupili neznan hudobnež posestniku Alojziju Mešku, kmetu v Gajovcih pri Ptuj. Jablane so stare deset let in so zaradi velikih poškodb z nožem čisto uničene. Kmet trpi za okrog 5500 dinarjev škode.

Gorelo je pri posestniku Francu Lavrtarju v Kanderšah pri Vačah. Ogenj je bil najbrže podtaknjen iz maščevanja. Škodo cenijo na 80.000 dinarjev.

Zastrupila je sebe in svojega otroka 36letna Milka Pavluševa iz Zagreba. 9letni sinček je bil duševno omejen in da bi napravila konec njegovemu bednemu življenju, mu je dala strupeno galo, ki je pa še sama izpila. Oba se borita s smrtjo v zagrebški kliniki.

ŠIROM PO SVETU

Plinske maske za dojenčke bo v kratkem razdelila angleška vlada. Zdaj najprej po deželi predvajajo film o uporabi teh mask. — Proti letalsko zavetišču za 80.000 oseb grade v Parizu na Boulevardu Murat. — Obleko iz žarnic si je napravila neka ameriška miss, da bi imela nekaj, česar ni imela še nobena dama pred njo. In res se ji je posrečilo. — Beethovnova sonata je ozdravila blazneža, nekega kodanjskega odvetnika, ki je pred saniteji zbežal na streho. Kričal je, da ga hočejo umoriti. Ko je zaslišal glasbo, se je pomiril in pomirjen splezal dol. — Kitajsko slikarsko razstavo je priredil v Parizu kitajski slikar Canggantse; razstavo si je ogledal tudi predsednik republike Lebrun. — Sto obtožb je vložilo več ko sto sodnih uradnikov proti romunski časnikarki Brigiti Poepescovi, ker je napisala članek »Zbogom, podkupnine na sodnih uradnikih«. Uradniki so se čutili prizadeti in so jo tožili. — Cel vlak je šel čez triletnega otroka blizu Murra v Nemčiji. Otroci se je igral na železniški progi, ko je pridrvel vlak; na srečo ga je vrgel med tračnice, kjer se otroku ni skrivil niti las. — Za grb si je izbral novi papež Pij XII. belega goloba z oljkovo vejico v kljunčku na sinjen polju. — Nenavadna železniška nesreča se je pripetila v

Skrbna nega – popolna lepota!

ELIDA KREMA
IDEAL

★ zaradi dodatka hamamelisa polepša polt

ZREČALO
naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

»Saj boste kmalu umrli!«

Pri obisku v bolnišnici sem spoznal na smrt bolno, jetično, starejšo služkinjo, ki jo je prišla obiskat, ali bolje, nadlegovat njena gospodinja. Bolnica je pri loteriji zadela večjo vsoto, od katere je njena gospodinja hotela odtegniti eno tretjino, češ, da ji je njen mož prodal tako srečno številko. Ker je bila bolnica pripravljena dati svoji gospodinji nekaj manj ko četrtino, kakor je storila tudi že pred letom dni, ji je »dobra gospa« dejala: »Lahko mi vse pustite, vi tako in tako na rabite, saj boste kmalu umrli!«

K. T.

Odgovoril sem mu, da smo zavedni Slovenci, kar tudi ostanemo in da se ne bomo ravnali po ljudeh, ki so izdajali lastnega naroda.

Naj omenim, da je ta gospod prav tako Slovenec, delavec v tovarni usnja, kjer se je naučil fraz od tujcev, ki so tam zaposleni. Zdaj nam hoče pa zaradi boljšega gnetnega položaja celo groziti.

V. P.

Iz Zagorja pišejo...

Vodovod in elektrika sta zelo praktični pridobitvi modernega časa. A v našem rudarskem revirju tega ni; imamo pač oboje, a oboje slabo deluje.

Voda je samo za nižje ležeče kraje, ako pa stanuješ le trideset metrov visoko na hričku, pa že od sedme ure dalje ves dan nimaš vode. Po dolinah razsipljejo z vodo, lahko po cestah in vrtovih škropijo, a mi je še za kuho nimamo. Pritožili smo se že na občino in tudi občina je razglasila, da je treba varčevati z vodo, pa nič ne zaleže. Tako se že vnaprej bojimo poletja, ko bomo trpeli žejo, ker vode že zdaj tako občutno primanjkuje.

Elektrika od zadruga pa tudi tako imenitno deluje, da smo vso noč v temi, če količjak popiha veter.

To je malomarnost, ker so električne dovodne žice premalo nategnjene. Potegne vetrič, žice udarijo skupaj, pa je kratek stik. Mi smo bili pa zaradi te malenkosti, ki ne da veliko dela, že mnogo noči v temi.

Prizadeti.

Dama po zadnji modi

Če se človek vozi z vlakom, spozna mnogo značajev. Včasih ugane, včasih se zmoti. Peljala sem se proti Celju. Vlak je bil nabito poln. Za družbo sem imela nekaj gospodov in mlado gospodično, bolj rečeno, damo po zadnji modi. Vročina v kupeju se je mešala z njenimi dišavami in cigaretnim dimom, ki jo je kadila. Bolela me je glava, a rekla nisem ničesar, ker je že moj sosed slabo natelet, ko mu ni dovolila odpreti okna.

Tolazila sem se s tem, da bom skorej na cilju.

Kmalu je dama pričela pogovor o različnih vprašanjih in hvalila svojo inteligenco. Gospodje so si mežikali in le deloma govorili z njo. Dama je to opazila in ko ji je postalo »vroče«, je odšla na hodnik in pustila vrata odprta.

Pri naslednji postaji so mnogi izstopili. Med njimi je bila tudi neka preprosta ženska s košaro v roki. Ker je bila gneča, se je zadela ob damo, ki je stala pri oknu. Srdito se je dama obrnila in rekla:

»Ti štor kmečki, kako pa hodiš!«

Vsi smo osupnili, kajti iz tako lepo poslikanih ust nismo pričakovali tako nevljudnih besed. Najbrže je dama trenutno pozabila na svojo inteligenco.

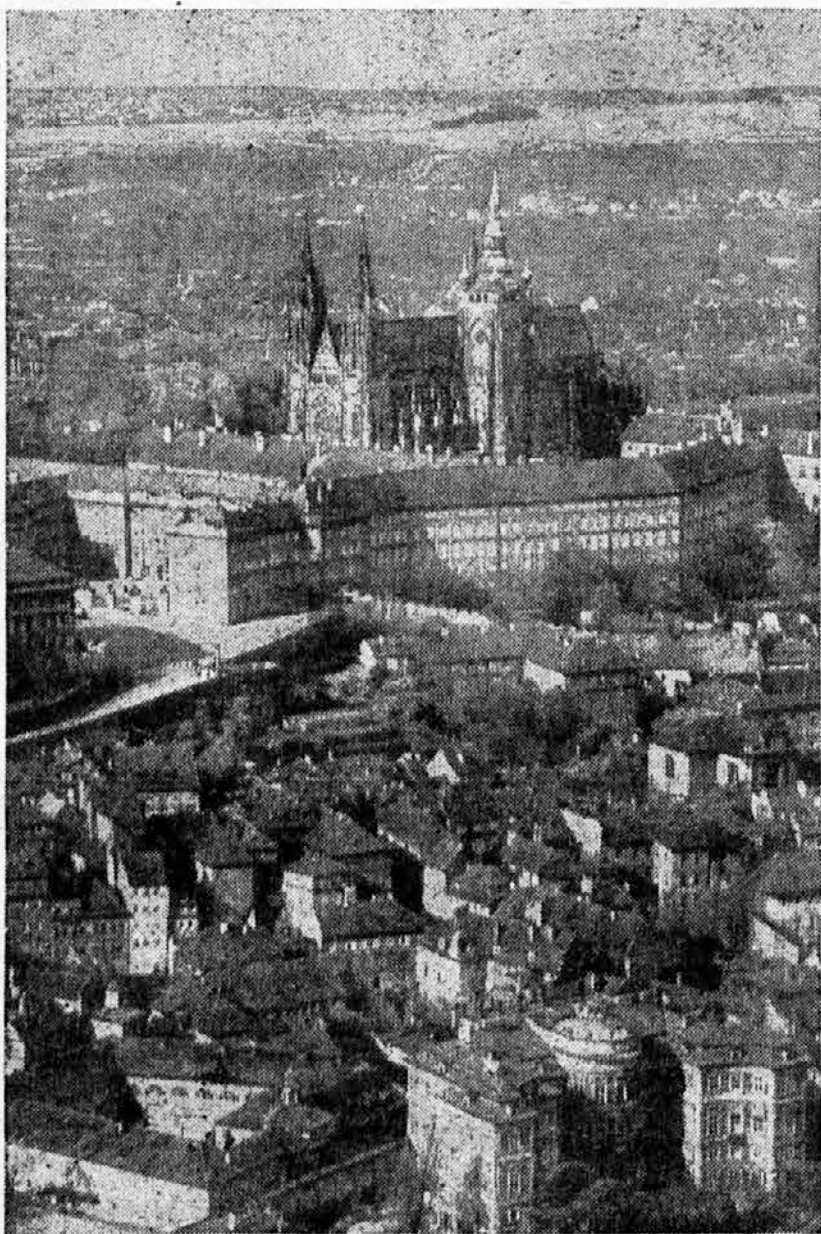
Opazovalka.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršil vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Staroslavni praški grad Hradčani

»Ljubko slačenje«

Kako se zabavajo onstran velike luže

Strip Tease bi se reklo po naše približno: »ljubko slačenje«. Prav to »ljubko slačenje« v ameriških varietejih je tista točka, pri kateri Američani kar nekam ponore. Naj bo pri predstavi v broadwayskem gledališču v Newyoriku ali v enem izmed majhnih kabaretov v Bronxu, Harleemu ali v najtemnejšem Brooklynu, je »ljubko slačenje« zmerom točka, ki zbujajo največ odobravanja in ki jo gledalci pričakujejo z največjo napetostjo. Morebiti ne nazadnje prav zato, ker je Strip Tease pristna ameriška igra zrasla na ameriških tleh. Američani so tako ponosni na to svojo specialnost, da zadnje čase niti ne dovolijo, da bi jo izvajale tuje državljanke. V tem prizoru hočejo videti samo stoddostno Američanko, kakor sta na primer Gwendolyna Parkerjeva ali Klinidge Reveva, da imenujemo samo dve izmed najslavnejših Strip-ladies.

NAJPRED SNAŽILKA

Strip Tease sem gledal na rekaterih newyorških gledaliških odrih in reči moram, da je uspeh tega predvajanja čisto razumljiv, če upoštevamo okus ameriških gledalcev. Narobe pa pogosto ugotoviti, da takšna gospodična na-

posled, ko pade zastor, ni nič manj oblečena kot kakršnakoli revijska plesalka. A to tukaj ni važno. Tukaj gre, kakor v mnogih drugih primerih, le za pričakovanje. Slačenje se pa od slačenja precej razlikuje: to pokažejo tudi v Broadwayu, ko se pred pravim prizorom v nepopisno veselje gledalcev prav nerodno sleče, na primer kakšna snažilka. Potlej sledijo prizori, ki v njih nastopa kakšna premetena strokovnjakinja, ki kajpak prvo točko parodira. Če potlej igralko obsvetijo se rdeči, sinji, zeleni in rumeni žarometi, zavlada v dvorani takšna tišina ko v grobu. Vsaka igralka svojo igro pokaže drugače. Gwendolyna Parkerjeva, ki vsak večer očara gledalce gledališča Paradisa, je rdečelasa krasotica s prožnim korakom in elegantnimi gibi. Gledalcu se zdi ko simfonija čara. Kadar se obrne, se zdi, ko da bi plavala. Ko se prikaže na odru, se razleže po dvorani takšno ploskanje, kakor na nogometnem igrišču, kadar kdo zabije gol. Prav za prav bi bila takšnega odobravanja vredna boljša stvar. Po dolgem uvodu gre v plesnem koraku na sredo odra. Od zgoraj se nalahno spuste zavese in v odprtini, ki jo pusti temnomoder baržun, odgne Gwendolyna zapanke na ramenih svoje obleke. Poje, hodi v plesnem koraku gor in dol, se vrti in meče gledalcem poljubke. Naposled je že prav malo oblečena in ko ob koncu svojega predvajanja zanleže, se naglo dvignejo zavese, dvorano pa napolni tako silno ploskanje, da bi človek skoraj oglušil.

V majhnih, preprostih kabaretih pa postane »ljubko slačenje« že surova igra. Vpitje gledalcev je tako glasno, da si tega ne bi mogli, kdor kaj takšnega ni doživel. Pogosto se zgodi, da ljudje skačejo s svojih sedežev in tečejo kar k odru. Prav tako je, kakor v kakšni pristaniški beznici v Colombu, sanghaju ali kje drugje.

...TUDI NA ANGLESKEM

Pred nekaj tedni se je s to »umetnostjo« seznanila tudi naša celina. V Londonu je po veliki reklami nastopila neka Američanka, se slekla in — nalezela na hladnokrvne gledalce. Tisti, ki so bili poprej proti tej ameriški nespodobnosti, so bili osramočeni. Splošno pričakovane senzacije ni bilo. Zdi se pa, da je celo Amerika sama spoznala nespodobnost teh predstav, kajti pred kratkim jih je za dalj časa prepovedala.

Americanus.

V treh dneh dvakrat poročena

London, marca.

18letna Jones Brewerjeva, članica Armade zveličanja iz Trubridgea, je mislila, da je postala gospa Maldinova, ko se je poročila s dvajsetletnim Jimom Maldinom.

Občinski uradnik g. Bacon, ki ga ni bilo pri poroki (po zakonu mora biti občinski tajnik, ki vpiše poroke, navzočen, če se poroči članica Armade zveličanja), je pa poroko proglasil za neveljavno.

Nevesta in ženin sta se vrnila domov in počakala svate, ne da bi jim bila povedala, kaj se je zgodilo.

Dva dni pozneje sta pa spet prišla v dom Armade zveličanja in se poročila v navzočnosti dveh prič in g. Bacona.

Nevestina mati je po poroki izjavila, da ji je žal, da ni mogla prirediti še ene svatbene pojedine, ker bi jo stala ves dnevni zaslužek svojega moža. Drugič pa, je menila, se ne more vsako dekle pohvaliti, da se je v treh dneh dvakrat poročila.

To je bilo pa hitro

London, marca.

Po londonskem radiu je angleški baron Charles Gephorth zaprosil za roko gospodično Margaret Allenovo. Ko je bil v Avstraliji jo je spoznal v Sidneyu, kjer dekle stalno živi. Gephorth se je vanjo takoj zaljubil. Ker je dekle njegovo ponudbo sprejelo, je baron Gephorth z letalom preletel 12 tisoč mil od Londona do Sidneya in se že čez dve uri po pristanku poročil s svojo zaročenko. Iz cerkve sta se mlada zakonca takoj z avtomobilom odpeljala na poročno potovanje v notranjščino Avstralije.

Duhovnik ni hotel poročiti drhtečega ženina

Pariz, marca.

V vasi Con ob Loiri se je pred kratkim primeril zanimiv primer. Zjutraj je prišel v cerkev kaj nenačuden par. Nevesta se je na vso moč trudila, da bi svojega bodočega moža spravila v ravnotežje.

Duhovnik je bil ogorčen. Jezilo ga je, da si je mladenič, ki je bil očitno pijan, upal stopiti v cerkev. Svoje mnenje je povedal tudi reve-tin in ji svetoval, naj ženina pelje domov. V cerkev naj se vrne šele tedaj, ko se bo ženin iztreznil.

Čez nekaj ur je mladi par spet prišel po božji blagoslov. A spet je bil ženin kaj nezanesljiv na svojih nogah.

Duhovnik se je zdaj zares ujezil. Ogorčen je vprašal nevesto, če ve, kaj ji je dejal zjutra. Dekle je zardelo, povečilo oči in potrdilo.

»Zakaj je potlej ženin spet pijan?«

»Saj ni pijan?«

»Kaj pa drugega?«

»Gospod duhovnik, ni pijan, samo v cerkev gre tako nerad.«

In duhovnik zaradi očitne mladeničeve zadrege ni hotel poročiti tega čudnega para.

Jetniški upravitelj se je zaljubil v lepo gangsterko

Boston, marca.

V bostonskih zaporih je že več mesecev zaprta znana gangsterka, lepa svetlolasa »Ginger-Mary«, ki je gangstrom posebno dobro služila. Po naročilu svojih prijateljev je svojim žrtvam z avtomatskim samokre-om sipala v oči poper, gangstri so pa potlej kradli in ropali.

Najprej so nevarno gangsterko zaprli v posebno celico; ker se je pa še dokaj primerno vedla, so jo zaprli v manj strogo celico. Po ameriških ječah pa pogosto prirede ples, da se ob-

K. Weidmannovemu procesu v Parizu. Od leve proti desni: Weidmann, Mil-lion, Jean Blanc. Pred njimi sede njihovi zagovorniki (od leve proti desni): Moro-Giafferri, Naoult, René Jardin, Henri Genaud in Alexandre Zevaès.

sojenke nekoliko razvedre; ob takšni priložnosti se je Mary Gingerjeva seznanila z jetniškim upraviteljem. Ta se je vanjo nesmrtno zaljubil in jo prosil za roko.

Oblasti pa ne verjamejo v njeno krotkost, kajti v svoji celici ni imela več popra. Menijo namreč, da je prav njena ponižnost njeno novo orožje.

Kongres zbirateljev sličic iz tobačnih škatic

London, marca.

V mestu Hastingsu na Angleškem se je vršil pred nekaj dnevi kongres »Zvez zbirateljev sličic«. Kongresa se je udeležilo več ko 200 članov, zato je društvo vredno nekoliko pozornosti.

Tukaj ne gre za kvartopirce, ne za zbiratelje poštnih razglednic, temveč za zbiratelje sličic, ki so skoraj v vsaki škatici angleškega tobaka.

Društvo so ustanovili pred letom dni in je edino društvo te vrste na svetu. Že zdaj ima več ko 200 članov. Ob kongresu so priredili tudi razstavo. Največjo zbirko sličic ima neki gospod Brown. Njegova zbirka ne šteje nič manj ko 60 000 sličic. Med njimi so tudi slike iz leta 1880, s podobo slavne pevke Adeline Rattijeve. Brownovo zbirko cenijo na tisoč funtov šterlingov.

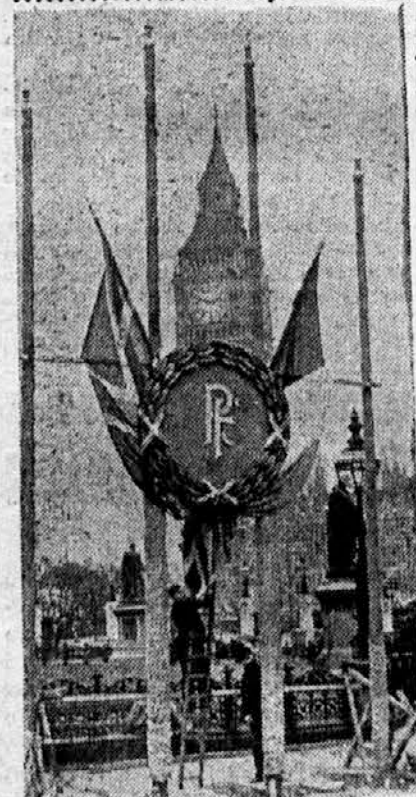
Namesto za pisalno mizo, v bolnico

Anglež John Yorbey, pisec romanov iz mračnega londonskega življenja, je pred kratkim dva tedna preživel po londonskih beznicah, da bi nabral snovi za svojo novo knjigo. Izdajal se je za zločinca, ki ga preganja policija in tako se je spoznal z mnogimi propalci, sleparji in drugimi izobčenici.

Zdaj se je John Yorbey vrnil v svoje vsakdanje življenje. Ko je pa te dni lepo oblečen ponoči odhajal iz neke restavracije, ga je spoznal eden izmed njegovih bivših znancev iz londonskega dna in mu zasadil nož v plečo. Ko je zločinec videl elegantno oblečenega pisatelja, je bil prepričan, da zahaja John Yorbey v njihove brige kot policijski agent in da pri nje vohuni. Zato se je nad njim meševal in ga napadel z nožem. Zdaj mora radovedni književnik ležati v bolnišnici.

Nemške čete v Brnu.

London se pripravlja za sprejem francoskega predsednika Lebruna. Slika kaže grb francoske republike pred Westminsterom.

O TEM DEKLETU GOVORI VES NEWYORK

Še nekaj podrobnosti iz življenja Brande Fraisijsve

Razen o Hitlerju in Rooseveltu pač ne govore v newyorških listih o nikom tako in tako izčrpno, kakor o Brandi Fraisijsvi. In to dekletu ni ne filmska zvezdnica, ne športnica, ki bi bila podrla kakšen rekord, ne morilka, ne žena kakšnega bivšega kralja.

MAJHNA SLIKA

Za takšne reči bi bila tudi še premлада. Brand Fraisijsva ima namreč šele sedemnajst let. Kaj bi se dalo še o njej povedati? Marsikaj. Da je zelo lepa, velika, vitka, skoraj preveč, sinje črnih las, ki obdajajo njen enakomerni obraz, velikih črnih oči, kakršne vidimo drugače samo v Hollywoodu in na reklamnih plakatih, z očarljivim noskom, kakor so zdaj modni, in s poinimi, pa vendar majhnimi usti.

Kaj še? Bogata je, ne neizmerno, pa vendar zelo, zelo bogata. Takoj vam lahko postržemo s številkami: štiri milijone dolarjev ima — nič več in nič manj. Kaj še? Prištevajo jo k tako imenovani družbi. To je vse.

Dovolj, da se ukvarjajo z njo vsi newyorški dnevniki, vsi časnikarji in magacinski fotografi, dan za dnem. Kar se kaže Brand Fraisijsva na newyorških plesih, v restavracijah in nočnih lokalih, kar je nekako stopila iz zasebnega družinskega življenja, ne mine niti dan, da se ne bi bralo, kje je prejšnji večer jedla, s kom je plesala, kaj bo jutri delala. In vsak dan gledajo Američani njene nove slike. Kaj se o njej ne ve? Neki časnikar jo je nedavno vprašal, kaj jo najbolj zabava. Brez pomisleka je to povedala in — to je bilo še dosti huje! — časnikar je to tudi brez premišljanja zapisal in natisnil. Brand Fraisijsva nosi rada kratke obleke, pleše rumbo, je v nekem newyorškem restavraciji, leta z lastnim letalom in — čemu prav za prav ne? — piše pesmi.

Ali hočete še kaj več slišati? Ali hočete vedeti, da je članica petnajstih dobroteljskih odborov? Da se trenutno trudi za njeno roko troje do sedem mladih mož iz družbe? (Reporterji, kakor vidite, glede števila njenih oboževalcev niso soglasni.) Ali vas zanima, da se je najslavnejši newyorški frizer William dve uri mučil, da ji je napravil moderno pričesko? Oh, William se je zastoj trdil. Ze dobro uredi nato je Brand to pričesko razčesala.

Njena mati, gospa Watrissova, je nedavno potožila, da je njena hči preveč znana v javnosti. »Če bi nama dali časnikarji in fotografi vsaj časih malo miru,« je potožila. Morda je to celo resno mislila. Vendar pa ni prav verjetno. In poleg tega je prav za prav ona kriva, da je Brand Fraisijsva danes tako priljubljena in splošno znana. Ona in Brandin rajni oče.

POGLEJMO NEKOLIKO NAZAJ!

Leta 1916, se je newyorški bogatin Frank Duff Fraisie oženil z Brando Williamsovo-Taylorjevo. Kazalo je, da bo zakon srečen, dokler ni Fraisie odšel k vojakom. Ko se je vrnil, so se začeli doma prepirati. V novembru 1924. je šel nekega dne na nogometno tekmo. On ondod se ni več vrnil domov.

Leta 1926, sta se sodno ločila. Gospa Brand se je omožila z bogatim newyorškim odvetnikom Watrisom. Tudi Fraisie se je spet oženil. Zdal se je začel boj za varuštvo nad malo Brandom. Ta boj je trajal osem let. Vdili so ga z vsemi sredstvi. Oče in mati sta pred javnostjo razkrivala drug drugega, prinašala sta pred sodišče intimnosti svojega zasebnega življenja in skušala drug drugega blatiti. Osem let je trajal ta boj, ki se je po svoji okrutnosti in brezobzirnosti lahko meril s Strindbergovimi zakonskimi

dramami. Časniki so seveda vsako podrobnost natanko opisali. Naposled so bila sodišča tega sita. Sodniki so razsodili, naj bo otrok nekaj časa pri očetu, nekaj časa pa pri materi.

Fraisie je preživel proces komaj za dobro leto. Ko so odprli njegovo oporoko, se je izkazalo, da svojega boja ni opustil. Oporoka je prepovedovala hčeri, ki je ni niti imenoval, ker je imela mati isto ime — da bi z materjo skupaj živela. Če se ne bo ravnala po tej prepovedi, jo bo razdedil in bo vse njegovo premoženje pripadlo yalskemu vseučilišču. Svojo drugo ženo je določil za njeno varuhinjo.

Kmalu pa se je izkazalo, da se mrtvec ne more boriti z živimi. Fraisijsva druga žena, ki se je čutila z oporoko zapostavljena, je zahtevala pred sodiščem povečanje svojega deleža in ga je tudi dobila. Potem je odločila varuštvo nad malo Brandom. Brandina mati pa je zahtevala pred sodiščem varuštvo nad svojo hčerjo, in ker se ni nihče uprl, ga je tudi dobila. Nihče, niti yalsko vseučilišče, ni protestiralo proti temu, da bi živel mati in hči skupaj.

V naslednjih letih, to se pravi v zadnjih desetih letih, je morala mati vsako leto položiti račun o izdanem denarju za svojo hčer pri varuštem sodišču in zahtevati nove kredite. Na ta način je vsa javnost zvedela, koliko

denarja se izda za Brando. V arhivih listov najdemo na stotine drobnih izrezkov. Vsi ti izrezki pišejo samo o izdatkih. Do najmanjših malenkosti je ostalo ohranjeno sveto, koliko denarja je šlo za Brandine obleke, za šolanje, za zobnega zdravnika, za vzgojiteljico, šoferje in božična darila. Mala milijonarka je dobivala tudi manjše zneske, da jih lahko porabi po svoji uvidenosti. Med desetimi in petnajstimi letom je dobivala vsak teden po štiri dolarje.

PRVI PLES

Najbolj pa so pisali o Brandi Fraisijsvi ob njenem »prvem plesu«. Mlada dekleta ameriške družbe se predstavijo javnosti s sedemnajstimi letom na prvem plesu, ki ga prireduje njihov starši. Brandin ples je bil lani v zadnjih decembrskih dneh v največjem newyorškem hotelu. Cele tedne pred njim so se že v časnikih prepirali, kakšno obleko bo takrat imela mlada Brand. Ko se je v zadnjem trenutku odločila, da bo namestu neke določene obleke, ki si jo je bila naročila, oblekla drugo, je nastala velika senzacija.

Ples je bil zelo razkošen. Udeležila se ga je najboljša newyorška družba. Samo tisoč dve sto petdeset ljudi. Stal je malenkost — petdeset tisoč dolarjev. Samo večerja in zajtrk — ples je tra-

Proti škodam na Vaši lastnini (ogeni, tatvinski vlom, toča itd.) in na Vašem življenju. Poškodbe udov na potovanju v hribe, na voznjah po železnici, na avtomobilih, smrt doma ali izven doma itd. Vse zanesljivo zavaruje

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA V LJUBLJANI D. D.
z ekspoziturami v Mariboru in Celju, in podružnicami v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu, Osijeku
Glavni sedež v LJUBLJANI, GOSPOSKA ul. 12, telef. št. 21-76 in 22-76

ČUDNI LJUDJE • ČUDEN SVET

»Kje so tisti dobri, stari časi, ko se nismo poznali te preštetane civilizacije.« zdaj upravičeno tožijo v britanski koloniji Negeriji. Kajti žepari so bili tam še pred nekaj leti popolnoma neznan prikazen. To se nam bo čudno zdelo, saj žepariji so in so bili povsod. V Negeriji jih pa le ni bilo, ker tudi niso mogli biti. Domačini so namreč tako malo oblečeni, da na žepu še misliti ni. Zdalj ko so že napredovali v civilizaciji, so od Angležev prevzeli njihove obleke po zadnji modi in z njimi tudi — žeparje.

Znano je, da se da na Angleškem vse zavarovati: od najmanjšega naprstnika do tovorne ladje. Pred kratkim se je pa neki gospod Poor zavaroval proti trojčkom. To je kaj ne navadno zavarovanje, a izkazalo se je za upravičeno in na moč koristno. Predlanskim mu je namreč žena porodila zdrave trojčke. Otročki so se razvijali in rasli na njegovo veliko veselje. Žal pa srečni oče ni bil kos velikim izdatkom. Šel je k zavarovalnici in se je zavaroval za primer, da bi ga štorolja spet obdarovala s trojčki. In res ga je pred kratkim spet doletela ta sreča. Hkrati mu je pa zavarovalnica položila v zibelko 520.000 dinarjev.

Kaj nenavaden primer je pred kratkim doživela neka južnoafriška

zavarovalnica. Posrečilo se ji je namreč pridobiti med svoje zavarovance nekega črnega kneza. Svoje življenje je zavaroval za 5000 funtov. Doleže bi moral plačevati v zlatu. Ko je pa prišel zastopnik zavarovalnice k njemu po denar, mu je hotel knez po vsaki ceni vsiliti namesto denarja 16 žensk. Trdil je, da je vsaka izmed njih vredna deset volov, voli so pa zdaj precej dragi. Tako bi zastopnik napravil povrh še dobro kupčijo. Žal se pa zadeva ni dala urediti v črnovo zadovoljstvo.

Pred kratkim so doživeli v Twokenhamu na Angleškem razburljiv dogodek. V neki dvonadstropni hiši je v kleti nastal požar. Ker je pihal močan veter, se je ogenj na mah razširil tudi na zgornja nadstropja. Ljudje so stali na ulici, gledali, kako se širi požar, a pomagati niso mogli. Vrhovi so bili že vsi v plamenih. V drugem nadstropju je bilo pa deset otrok. Kaj storiti? Sreča v nesreči je bila, da je dvema pogumnima človekoma šinila v glavo rešilna misel. Pometali so na dvorišče žimnice in rjuhe. Ljudje so jih napete držali in otroci so drug za drugim poskakali nanje. Tako se je posrečilo rešiti vse otročičke, ki bi skoraj našli smrt v plamenu.

Že velikokrat se je pokazalo, da so ljudje s telesnimi nedostatkami marsi-

česa zmožni. Posebno pokažejo svoje zmožnosti v zavodih. Da bi se pa udeleževali v javnem življenju, o tem ne slišimo pogosto. Zdalj pa poročajo iz Bukarešte, da imajo na enem izmed najpomembnejših križišč gluhonemega stražnika. Svojo službo opravlja baje odlično, boljše od normalnega stražnika, ker se ne more nihče z njim pogovarjati. Odkar je gluhonemci prometni stražnik, se na križišču ni pripetila še nobena nesreča. Na hodniku pa stoji drug stražnik in ima samo to dolžnost, da daje tujcem pojasnila.

Iznajdljivost lastnikov raznih gostiln in restavracij je včasih res kar zavidanja vredna. S takšno iznajdljivostjo, kakor neki restavracijer v Newyoršku, se pa najbrže ne more ponasati noben drug na svetu. Svojo restavracijo je namreč preuredil popolnoma v arktičnem slogu. Le kako, boste vprašali. Po zidu je razobesil vse strahotne priprave, ki mora biti z njimi opremljena vsaka arktična odprava: puške različnih vrst, snežne čevlje vseh vrst, pristne mokasine in kože čudnih arktičnih živali. Da bi bilo tudi ozračje res v arktičnem stilu, je iznajdljivi restavracijer pri nekaterih parfumu naravnih poseben parum, ki diši po arktičnih drevesih in lišajih. Lahko si mislite, kako se bogati Newyorčani, željni pustolovščin, počutijo v tej restavraciji.

Zjutraj
za lepoto —

Zvečer
za zdravje!

Zato zjutraj, zlasti pa zvečer

SARGOV **KALODONT**
PROTI ZOBNEMU KAMNU

jal do šestih zjutraj — sta stala skoraj deset tisoč dolarjev, šampanjec dva tisoč dolarjev. Dve godbi tri tisoč dolarjev. In tako dalje in tako dalje. Hotel je bil obdan s privatnimi detektivci, ki so stali več kakor tisoč dolarjev. Določeno je bilo, da ne sme priti na ples nihče, kdor ni osebno povabljen. Tudi fotografa so najeli, da se ne bi vtihotapili kakšni časnikarski fotografi. Vžle temu pa so menda prišli kar trije na ples. Eden izmed njih je celo z Brando plesal (senzacija). Uradnemu fotografu, ki ga je najela družina, da bi napravil slike samo za družino in goste, so bile vse plošče ukradene. Drugo jutro so izšle njegove slike v najrazličnejših listih.

Gostje so razbili za tisoč pet sto

dolarjev porcelana in stekla. Strokovnjaki pravijo, da so bile orhideje, kužni in briljanti, ki so jih videli tisti večer, vredni nad tri milijone dolarjev.

Norveške oblasti se bore s tihotapci platinastih lisic

Oslo, marca.

Odkar se je nekemu gojitelju srebrnih lisic posrečilo vzrediti neko posebno vrsto lisic platinaste barve, so norveške oblasti ukrenile vse, da bi preprečile izvoz teh dragocenih živali. To pa zato, ker razen na Norveškem še nikjer drugod ne goje takšnih lisic; Norveška bi tako izgubila veliko dohodkov, če bi tudi v drugih državah gojili platinaste lisice.

Kljub temu so že večkrat poskušali stihotapiti platinaste lisice iz Norveške. Tako se je pred kratkim odigrala blizu norveške obale prava tekma s tihotapci teh redkih živali.

Neki carinik je opazil, kako se je neznanec posrečilo spraviti nekaj živih lisic na ladjo, ki je pravkar odrlila od obale. Za ladjo je pri prihodit odhit čoln s cariniki. Ko so se ji približali, so začeli s palube s strojico streljati nanje. Vendar se jim je naposled le posrečilo priti na ladjo. Preiskali so jo in našli dva para platinastih lisic, ki so jih hoteli tihotapci prepeljati na Francosko.

Vrata v zvonik je zazidal

Rim, marca.

V vasi Cognetanu se je te dni pripetel zanimiv dogodek. Zidar Goldoni je popravljal cerkveni zvonik, a ko je delo končal, mu cerkvena uprava ni hotela takoj izplačati računa.

Vsi poskusi, da bi prišel do svojega denarja, so bili zaman. Goldoni se je naposled odločil, da bo cerkveno upravo k izplačilu računa prisilil. Zazidal je vrata, ki so držala v zvonik in je tako ostala vas nekaj dni brez zvonjenja, ker nihče ni mogel v zvonik. Naposled so morale posredovati oblasti. Med cerkveno upravo in Goldonijem je vendarle prišlo do sporazuma. Še isti dan so v vasi Cognetanu spet zapeli zvonovi.

Človek z rakovo hojo

Natakar John Bolenjer je več let služboval v neki restavraciji v Denveru v Združenih državah. Pred kratkim mu je pa ravnatelj odpovedal službo in John je ostal brez kruha. To je mladenič tako prizadejal, da je dobil živčni napad, ki mu je pustil hude posledice. John Bolenjer zdaj namreč lahko hodi samo nazaj. Ko so ga stražniki videli na ulici, so ga prijeli, ker so mislili, da je pijan ali pa da brije iz njih norce. Zdravniki, ki so ga pregledali, so pa ugotovili, da je John Bolenjer nevarno zbolel; upajo pa, da ga bodo kmalu ozdravili. Nesrečni mladenič je že nekaj časa v bolnišnici, a še zmerom hodi samo nazaj.

Novela „Družinskega tednika“

POTA USODE

Napisal H. Bethge

Pozvonilo je. Rudolf je vstal izza pisalne mize, odložil cigareto in odšel na hodnik odpirat. Pred njim je stal mlad, svetlolas mladenič simpatičnega obraza; lahko se je priklonil in vprašal, ali bi gospod kupil kakšno razglednico, ki jo je sam naslikal. Po dva dinarja so. Rudolf si je ogledal razglednice. Kar čedne so se mu zdele, zato jih je nekaj izbral in dejal: »Tehle pet bom vzeml.«

Dal je mlademu možu kovanec za dvajset dinarjev, a ta ni imel drobiža, da bi mu vrnil.

»Če dovolite, bi izmenjal spodaj v kakšni trgovini,« je rekel mladenič, se spet lahko priklonil in že hitel po stopnicah, da bi izmenjal denar. Rudolf se je vrnil nazaj za pisalno mizo. Nekaj časa je delal, gledal na uro in zmajeval z glavo. Ko je pretekla že cela ura, je zamišljeno pogledal predse in porogljivo nasmeh je preletel njegov obraz. Razmere so ga

pokvarile, si je mislil. Škoda ga je; simpatičen je.

A motil se je, kajti niti slutiti ni, kakšna tragedija se je med tem odigrala. Mladi slikar Alfred je hotel skočiti v trgovino na drugi strani ceste. A prehitro je stekel čez cesto, izognil se je nekemu avtomobilu, ni pa opazil tramvaja. Ta ga je zgrabil in nekaj metrov vlekel za seboj. Ko se je ustavil, je ležal Alfred brez zavesti in z okrvavljeno glavo zraven tračnice. Brž so poklicali bližnjega izvoščaka in nevarno ranjenega odpeljali z bolnišnico.

Tam je več tednov visel med življenjem in smrtjo. Pri nesreči mu je zlomilo nogo v stegnu, zmečkalo mu je prsni koš, najhuje pa je bila pa nevarna rana na lobanji; njegovo življenje je bilo na kocki. Njegova sestra Ani, po poklicu bolniška sestra, ga je negovala z ganljivo vdanostjo. V službi je bila sicer v neki drugi kli-

niki, a zdaj se je preselila k bratu in je vse storila, da bi nesrečnemu olajšala bolečine. Nekaj časa se je zdelo, da je ves zdravnikov trud zaman. Potlej se je bolniku obrnilo na boljše; vrnila se mu je zavest in začel je celo govoriti, čeprav le počasi in s tihim, zatikajočim se glasom.

Nekaj dni pozneje — bilo je proti večeru in zadnji sončni žarki so zlato-redeče prodirali v pobejeno bolniško sobico — je skrb spreletela bolnikov obraz. Poklical je sestro in sedla je zraven njega. S težavo, v pretrganih besedah ji je pripovedoval, kako je prišlo do nesreče. Prosil je sestro Ani, naj stopi čimprej k tistemu gospodu in naj mu vrne desetak, ki mu ga je ostal dolžan. Po njegovem nemirnem glasu je sestra spoznala, kako zelo mu je to na srcu. Ani mu je obljubila.

»Doselej je prav gotovo mislil, da sem slepar,« je končal bolnik. Govorjenje ga je silno utrudilo. Zatislil je trdne oči, nekaj časa srepel predse, potlej je počasi zaspal.

Drugo popoldne so se Alfredovo stanje poslabšalo. Nepriznava je nastopila huda vročina, srce mu je začelo popuščati. Vse zdravnikovo prizadevanje je ostalo brez uspeha. Nekaj dni pozneje je v popolni omedlevici izdihnil.

Pokopali so ga. Ani je bila strahovito potrita. Izprosila si je nekaj tednov dopusta, ker je bila na moč potrebna počitka. Nekega dne je vzela desetak in pozvonila na vratih stanovanja, čigar naslov ji je dal Alfred. Potlej je Rudolfu povedala vse, kar se je zgodilo. Molče je položila desetak na pisalno mizo in pripomnila, kako je brat skrbel za to, da dobi gospod denar nazaj. Zdelo se mu je nekaj strašnega, da bi ga imel za sleparja, čeprav ga ni poznal.

Rudolf ni našel besed. Prijel se je za senci in oči so se mu zmrcale.

»Vsega sem jaz kriv,« je rekel z zlomljenim glasom. Le zakaj sem ga poslal menjat denar?

Ani je zmajala z glavo.

»Nihče ni kriv,« je mirno odvrnila.

»Takšna so pota usode.«

»Kako me morate sovražiti...«

»Sovražim usodo, ne vas,« je odvrnila Ani.

Rudolf je nekaj časa potr korakal sem in tja, ves v otožnih mislih.

»Ali mi ne bi hoteli pokazati njegovega groba?« je potem vprašal. »Rad bi mu nesel vsaj nekaj cvetic.«

»Rada,« je odvrnila; dogovorila sta se, kdaj bosta skupaj obiskala grob. Bilo je sončnega jesenskega popol-

dne, ko sta se sestala. S seboj sta prinesla hortenzij in krizantem in z njimi brez besed okrasila svežo gomilo. On se je zavedal, da stoji ob grobu mladeniča, ki ga je samo enkrat bežno videl in ki bi bil še pri življenju, če bi on imel takrat v žepu desetak. Tudi v Ani so divjala čustva. Ko sta odhajala s pokopališča, je Rudolf nemo poljubil njeno roko.

Srečala sta se spet na sprehodih v parku. Posedala sta v skriti kavarni na robu majhnega, z vrhami obdanega jezera; opazovala sta ponosne labode in kramljala. In zgodilo se je ono čudno. Sešla sta se kvečkemu trikrat, štirikrat in že sta vedela, da se ljubita. Najprej sta se tega skoraj prestrašila, potlej sta se pa vsa srečna predala žaru svojega doživljanja. Sklenila sta, da se bosta poročila.

Ko sta lepega dne prihajala s pokopališča in pohajkovala po parku, sta se ustavila ob jezeru, da bi opazovala žar sončnega zahoda. In Rudolf je zamišljen menil:

»Čudno, moral je umreti, da sva se našla. Če ne bi bilo te nesreče, ne bi nikoli zvedela drug za drugega.«

»Takšna so pota usode,« je tiho rekla Ani. Nežno se je privila k nje-mu in ga poljubila.

Uganke Bodite zmerom veseli!

IZLOČILNICA

Iz zlogov

a, a, a, an, ba, bo, bor, bu, čka, čre, da, de, di, do, dri, e, e, e, go, hi, i, ja, ja, ka, ko, kr, la, la, lo, me, mi, mi, mi, na, ni, nik, nis, nje, ra, rang, rat, rij, ro, ro, ru, se, sje, ti, ve, žev,

sestavi 16 besed naslednjega pomena: 1. del ladje; 2. bajeslovni lepote; 3. grad pri Beogradu; 4. morje; 5. razvalina; 6. bajeslovna kraljica; 7. Cankarjeva knjiga; 8. črv; 9. izdelek; 10. šport; 11. žensko ime; 12. avstralsko orožje; 13. umiranje; 14. moško ime; 15. Aškerčeva znana pesem; 16. del telesa.

Vse prve in tretje črke, brane od zgoraj navzdol, dajo znan slovenski rek.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.

CRKOVNICA št. 8

A H T O A Š I
L K S R L A R
R O S I D J T
A D E S O N U
K A N N E A J

PREMIKALNICA

ZAKOPANE
POGUBLJENJE
SKARUCINA
HOFMANNSTAL
INICIJATIVA
ANANIJA

Te besede premikaj tako, da dobiš v treh zaporednih navpičnih vrstah dve mesti in reko v Jugoslaviji.

CRKOVNICA št. 9

R A D I Š K A Š I R O
O O Z Š I O T V C Z K
V D O I L Z D G I A A
O G G Z S A Z O R K K

IZLOČILNICA

Vsebinska, akumulator, aparat, Tiram, carina, svetloba, ojnica, Egmont, Nevada, zdravje, oligocen, Julija, biser.

Iz vsake besede vzemi po dve zaporedni črki in sestavi iz njih pregovor!

POSETNIKA št. 9

ALES A. VIRANT

JAVORNIK

Kaj je ta gospod po poklicu?

SESTAVLJALNICA

KAP LEN JČA EPA SAL MJE VSA
ESE EKA

Uredi te skupine črk tako, da ti bodo dale pregovor!

MAGICEN KVADRAT št. 7

1. A A A A A
2. A D D I I
3. K L N N N
4. N O O O O
5. P P P P T

Pomen besed: 1. riba; 2. sveta slika; 3. dogodek iz sv. pisma; 4. električen tečaj; 5. način boja.

Besede se berejo v navpičnih in vodoravnih vrstah enako.

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Križanka: Vodoravno: akademija, Atila, anoda ni, Aron, Rab, oko, Rkar, ne, Marija, Avar, ep, berilij, leha, Hrec, Ig, Kana, Ali, jih, vaba, Ji, Adela, Hija, Abe, sinija. — Navpično: anomalija, Atika, egida, ki, oreh, Heb, Ale, ipak, le, Darji, Rava, okarina, mana, Labin, in, rabi, ali Jordan, Vera, Ji, Adana, Elbja, aberacija.

Zlogovnica: Karavana, drobtina, obzorje, Rjavina, sopara, epruveta, Ruanda, akvarij, dvigalo, pepelnica, variteta, ednost, pilanec, Italija, Ratfor, am-rika, Hivarij, izjema, tre, palnica. — Kdor se rad prepira, hitro zapravi prijatelje.

Stopnice: Karavana, skarbaj, lekarnar, skalece, Polikarp, predikat, keramika.

Bodite zmerom veseli!

Vsakdo med nami pozna ljudi, ki so zmeraj vedri, dobre volje in veseli. Iz takih ljudi žari dih zdravega življenjskega veselja na vse, kar pride z njimi v dotiko.

Potem pozna vsakdo tudi ljudi druge vrste. Ljudi, ki so zmerom zagrenjeni, sitni in slabe volje. Ljudi, ki se zapirajo sami vase, ki se boje drugih in ki se počutijo zelo nesrečne. Taki ljudje se ničesar ne razvesele in njihovo življenje je resnično žalostno.

Morda se to čudno sliši, pa je vendar resnično: Vsakdo izmed nas lahko sam odloči, ali hoče spadati v to ali ono skupino. Kajti kaj sili zagrenjenca, da je zmerom slabe volje? Kaj mu brani, da ne bi bil prav tako vesel in veder kakor drugi? — Nič! — Zagrenjenost je slaba navada in škodljiva domišljavost. Med vsemi domišljavostmi je najhujša, ker lahko uniči vse življenje.

Vsakdo ve, da človek ob domišljeni nevarnosti prav tako drgeta kakor ob resnični. Vemo, da živi tisti, ki si domišljuje, da je bolan, prav tako žalostno, kakor bi bil resnično bolan. Vsak dan vidimo, da namišljene skrbi, ki niso prav nič upravičene, človeka prav tako tlačijo in delajo nesrečnega, kakor resnične in utemeljene skrbi.

In žal je dosti ljudi, ki si sami domišljujejo kopico neprijetnosti, ki vsako drobno črno piko v življenju izpreminjajo v noč, ki napravi iz vsake nedolžne mušice strahotnega slona in se potem pred tem slonom,

ki so si ga sami ustvarili, v grozi tresejo. Prav tako, kakor utegne namišljena bolečina boleti, tako more biti tudi namišljena sreča prav tako vesela in popolna, kakor resnična.

Zakaj bi torej izpreminjali maho v slona, ki nam bo zagrenil življenje? Ali ni dosti pametnejše, če mušico odpihemo in tako odstranimo drobno senco iz našega življenja?

Domisljajmo si torej, da smo srečni in resnično srečni bomo! — Sami se pogovorimo, da se bomo veselili življenja, premagajmo svojo godrnjavost, svoje nagnjenje do zagrenjenosti in iz vsega si ustvarimo veselje! Prisilimo se k veselju in napolnimo se z veseljem!

Črnogledost in hipohondrija nista nič drugega kakor dve živčni pomanjkljivosti. Posledici domišljije sta in njun vzrok je slabotna volja. Premagajmo se, opazimo se s trdno voljo in prisilimo se k vselemu optimizmu in k zadovoljnemu zdravju! — Kdor resno hoče, bo znal gledati življenje tudi skozi veselo naočnike.

Zavedno in vztrajno se moramo vzgajati za življenjsko veselje. Vdimo se v srečnem razpoloženju zmerom iznova si pripovedujmo, da smo veseli, srečni in zadovoljni.

Pogovorimo sami sebe tudi takrat, kadar moramo v resnici prenašati skrbi in nejevolje. Vesel, veder človek bo vse težave laže prenesel. Zato še enkrat: Zberimo moč svoje volje in prisilimo se, vsak dan, vsako uro, da bomo veseli.

Kaj zahteva od vas današnja moda?

Navadno imajo ljudje tisto žensko za elegantno, ki nosi najdražje in najmodernejše obleke, ukrojene po zadnji modi. S tem pa se ni rečeno, da ima ta ženska okus.

V resnici je elegantna ženska samo tista, ki zna tvorivo izbrati glede na svoj obraz, barvo glede na svojo polt in da najde kraj, ki bo poudaril vse tisto, ki je na njej lepega in čimbolj prikril, tisto, kar ni popolno ali celo grdo — skratka vse napake, ki niso v skladu z moderno postavo. Dama, ki nima te lastnosti, ne more biti nikoli elegantno oblečena.

Kakor veste, so zdaj moderni ozki boki. Če imate torej široke boke, morate posebno pazljivo polagati na to, da jih boste zožali. Pred vsem stopite pred zrcalo in dobro preštudirajte svojo postavo. Če imate široke boke tik pod pasom, morate imeti ozka in gladka krila in dobro podložena ramena. Samo tako boste dosegli kolikor toliko moderno postavu.

Če imate boke v gornjem delu ožje, spodaj pa širše, vam priporočamo zvončasto krilo. Priporočljivo je tudi nagubano krilo, a gube naj bodo razpuščene šele 15 cm pod pasom. Če se boste držali teh nasvetov, boste prav zanesljivo prikrili nedostatke svojih bokov.

V primeru, da imate pas preozek glede na boke in ramena, je najbolje, da nosite obleke z bošom, nagubane in nabrane obleke, široke in nabrane bluže in zvončasto ukrojene jopice, ki segajo čez pas.

Moda zahteva, da ste vitki, a ne ka-

kor deska. Žal so pa tiste dame, ki svojo »linijo« čuvajo z gladovanjem, navadno res podobne deskam. V primeru, da ste tudi vi med njimi, nosite obleke z zelo nabranim životom. Naberete ga lahko povprečno, ali navpično, glejte samo na to, da nedostatek prsi prikritje z bogatimi gubami.

Tudi »jaboti« so v tem primeru dobro došli. Če ste tako suhi, da se vam poznajo celo ključnice, je najbolje, da nosite visoko zaprte obleke.

Obilnejše dame se navadno izogibajo nabranim bluž. Poslužijo se pa lahko položenih gub. Ozek in dolg izrez bo morebiti še nekoliko prikril vašo obilnost. Zda so v modi tudi vložki, ve-

Skrbite za redno stolico.

Poskusite Leo-pilule, ki že po petih, šestih urah dosežejo do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1938

Leo-pilule

liki in majhni in bodo tudi oni nekoliko prikrili vašo debelost.

So pa še nekatere malenkosti, ki morate nanje posvetiti svojo pažnjo. Ostre lakti in preveč tanke roke navadno prikrivamo z dolgimi rokavi. Če imate pa morebiti dolgi del roke lep, lakti pa bolj koščene, vam priporočamo, da nosite tri četrtine dolga rokava. Na moč so praktična.

Če imate kratek vrat, nikar ne nosite visokih ovratnikov in tudi ne raznih naborkov okrog vratu. Globok izrez je najboljši pripomoček, da se skrije kratek vrat.

Samo prav vitke dame si lahko privoščijo široke pasove, močnejše pa kajpak izključno samo ozke. Če imate kratke noge, se vam prav kratko krilo ne bo podalo. Pa tudi život si napravite čim krajši.

Tudi čevlji so precejšnje važnosti za celoten videz vaše postave. Močnejše in manjše dame bodo kajpak dosti bolj elegantne v čevljih z visokimi petami. Samo lepim in tankim nogam se prilagajajo čevlji z debelimi plitovinami ali gumijastimi podplatmi.

Če hočete biti torej elegantni, pomnite: moda zahteva od današnje žene, da najprej temeljito in nepristransko preštudira svojo postavu, potem pa izvaža posledice; samo tako je elegantno oblečena.

V KVALITETI KROJU IN IZDELAVI NEDOSEGLJIVE, V NIZKI CENI BREZKONKURENČNE

ŽE SAM POGLED V NAŠE IZLOŽBE VAS PRIJETNO PRESENETI IN VABI ZA NAKUP.

Učinkovita večerna toaleta iz bleščeče se atlas svile. Posebno se poda vitkim dekletom.

Naša kuhinja

Kaj bo ta teden na mizi?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Vampi s krompirjem. Zvečer: Palačinke, čaj.

Petek: Cvetačna juha, krompirjevi svaljki, solata. Zvečer: Polenta, kava.

Sobota: Golaževa juha, praženec. Zvečer: Jetrna pašteta, kava.

Nedelja: Goveja juha s prepečenim kruhom, pražen riž, polpeti, solata. Zvečer: Ocvrta jaja.

Ponedeljek: Telečja obara, žganci. Zvečer: Krompirjeva solata, čaj.

Torek: Goveja juha, špinača, krompirjev pire. Zvečer: Krompirjeva solata, čaj.

Sreda: Kisla repa, svinjski parklji, krompir. Zvečer: Pražena jetra.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Zelenjavna juha¹, goveji zrezki v omaki, krompirjev pire. Zvečer: Polpeti, solata.

Petek: Fižolova juha, ocvrte ribe, solata. Zvečer: Zdrobov narastek, kompot.

Sobota: Krompirjeva juha, makaronova potica, zelena z možgani.² Zvečer: Pljučka s krompirjem.

Nedelja: Goveja juha z rezanci, nadevane telečje prsi, pražen krompir, mešana solata, ploščice s kavim nadevom,³ kompot. Zvečer: Mesna solata, pecivo, čaj.

Ponedeljek: Kislo zelje s prekajenimi rebri, krompirjeva solata. Zvečer: Snežene kepice,⁴ vanilijev kipnik, čaj.

Torek: Cvetačna juha z rižem, telečji zrezki, motovilec. Zvečer: Palačinke, kompot.

Sreda: Kruhova juha, prepečena gnjat, možganji kipnik. Zvečer: Cvetačna solata, kranjske klobaso.

Pojasnila:

¹ Zelenjavna juha: Nekoliko repe, zelene, peteršilja, pora, štorov od zelja, ohrovtu in cvetače zrežite na kocke in jih kuhajte v slani vodi eno uro in pol. Juho potlej precedite in jo postavite na mizo čisto ali pa zakuhanu.

² Zelena z možgani: Ostrgano zeleno skuhamo v slani vodi do mehkega, potlej pa zrežite na tanke rezine. Rezone poyaljate v raztepenem jajcu in moki in jih na masti ocvrite. Zložite jih v vročo posodo. Medtem pa olupljene telečje možgane za pet minut vtaknite v vrelo slano vodo; pustite, da se odteko. Potlej jih z žlico raztrgajte in zmešajte z jajcem in neko-

liko presnega masla, dobro odišavite in z žlico polagajte na posamezne koščke zelene.

³ Ploščice s kavim nadevom: 8 beljakov, ki so vam ostali pri kuhi, zmešajte z 28 dekami sladkorja v trd sneg in počasi primešajte 32 dek zmletih belih mandljev. Tercio namažite na dobro pomaščeno pekačo kakšnega pol prsta na debelo in svetlorumeno zapecite. Ko se ohladi, zrežite na rezine in nadevajte s temle nadevom: štiri žlice močne kave prekuhajte z 10 dekami sladkorja in shladite. 10 dek presnega masla pa zmešajte s 4 rumenjaki, primešajte mrzlo kavo in s tem namažite ploščice. Če vam je ostalo kaj mandljev, jih vtaknite sem in tja v nadev.

⁴ Snežne kepice: Iz 25 dek moke, 13 dek presnega masla, nekoliko soli, osminko litra smetane, štirih rumenjakov in 1 deke sladkorja napravite testo in ga pustite kakšni dve uri shajati. Pollej ga prav tenko razvaljajte in zrežite v štirioglate krpice. Z ogali jih sprimate in jih polagajte v vročo mast, da se rumeno zapeko. Na mizo jih postavite s kakšnim sadnim sokom in potresene s sladkorjem.

KAKO SE IZNEBITE zajedavcev?

Zajedavci v koži niso nič drugega kakor maščoba, ki se je nabrala v znojnicah. Navadno se pojavljajo na čelu, bradi in na nosu. A zakaj jih nekatere ženske nimajo, druge imajo pa neprestano stitost z njimi? Zato, ker imajo nekatere suho kožo, druge pa preveč masno. Prav zato se zajedavci navadno ne pojavljajo na licih, kjer koža izloča manj maščobe. Tako ne boš nikoli opazila zajedavcev na

Eden izmed znanilcev pomladi s pisanimi cveticami, roblidnicami, oreški in celo polževo hišico, povrh vsega pa pisan pajčolan namesto bistrega stadenčka.

koži, ožgani od sonca. Kajti takšna koža nikoli ne izloča preveč maščobe. Zajedavci se lahko strahovito hitro množijo, če je samo ena znojnice že zamašena, maščoba kmalu zamaši tudi druge v okolici, in sicer tem hitreje, ker so v tej maščobi tudi različne bakterije. Zato iztiskanje zajedavcev dosti ne zaleže. Znojnice se namreč na ta način ne dajo popolnoma izčistiti in čez nekaj dni so spet zamašene. Iztiskanje ne samo ni prijetno, ampak tudi ni koristno za kožo.

Zajedavci se pa dajo s pravilnim zdravljenjem popolnoma odpraviti. Najvažnejše je, da se iznebiš odvisne maščobe, in sicer z natiranjem z milom. Pomoči kos vate v toplo vodo, ožmi in dobro namili. S to namiljeno vato natiraj tisto mesto, kjer imaš zajedavce. Vato pogosto menjaj, sicer boš klice, ki so zlezle iz znojnice, prenesla še na zdrave znojnice.

Če imaš veliko zajedavcev, se ne umivaj z gobo, temveč zmerom s čisto vato ali s čisto belo krpo. Vato vrzi potem proč, krpo pa lahko prekuhaš.

Važno je dalje, kakšno milo uporabljaš. Dobro je prav za prav vsako milo, ker z vsakim prej ali slej dosežeš uspeh. Toda najboljšje je žvepleno milo. To uporabljaš toliko, kolikor ga preneseš. To se pravi, če koža na obrazu količkaj pordeči ali se vname, ga rabi bolj zmerno. S tem milom se namri nekajkrat na dan. Ko si kožo očistila zajedavcev, je koža na tistem mestu zelo občutljiva. Znojnice so odprte in zdaj morajo v prvi vrsti skrbeti za to, da jih boš zaprla. To boš dosegla z limonovim sokom. Navij na zobotrebec majhen kosček vate, vtakni ga v kosček limone, potlej pa prenesi na odprto znojnico. Za vsako znojnico vzemi čisto vato. Če je koža še preveč mastna, uporabljaš namesto limone 90odstoten alkohol.

Kockasto blago — velika moda

Stroga gospa Moda bo imela letošnjo pomlad upravičeno zadoščenje. Kajti njena zapoved: »Kocke — velika moda« se natanko izpolnjuje.

Da jih ne bi moge prav nikjer izpodrinuti in se jih otresti, so se vtihotapile celo med najintimnejša oblačila. Tako vidimo lahka kockasta tvoriva pastelnih barv kot okras pri finem, enobarvnem perilu. Naramnice, lepi vložki in drugi okraski — vse je v skladu z veliko modo. Da o robčkih sploh ne govorim!

Plašč ima ovrtnik iz kockastega blaga, če že ves ni takšen. Priklupno, v globoke gube položeno krilo je iz kockastega blaga. Jopica »vleče« s svojim prednjikom iz kockastega blaga; samo rokava in hrbet so enobarvni, in sicer v skladu s tonom krila. Enobarvno krilo zahteva, da ga poživis z bluzo iz kockastega blaga, ali ji pa prišiješ vsaj takšen ovrtnik in zapetnice.

Morebiti boš mislila, da se je vsaj klubok izgubil te izdajalske snovi. Kaj šel Velika petlja iz kockastega tafta kraljuje na njem in prijazno kima soncu. Na športnem kluboku je samo ovek kockast trak. Ker je že tudi dežnik podlegel veliki modi, se ji najbrže tudi torbica ne bo prav dolgo upirala. Iztaknili smo pa že celo rokavice, ki imajo zgornji del prešit v smislu kock.

Stare obleke si mnogo obetajo od zmagozlasnega pohoda velike mode. Naj bo torej novo ali staro, obleka ali klubok, kocke bodo vsemu vdihale pečat pomladi. Kockam dovoljuje moda sieherno predrznost: samo nekoliko okusa, in uresničile se bodo neverjetne možnosti. Skratka: refren pomladne modne simfonije je: Kocke — velika moda!

In še nekaj! K vsemu temu namreč spada ovek pas. Krila, obleke, popoldanske in večerne, vse bo mahedralo okrog nas. Le kako naj bo nagubano krilo ljubko, če se nam ne zdi, ko da bi prihajalo iz čisto ozkega pasu? Ali ni sicer tako okorno, ko da bi ga nataknil na kol? S tem pa ne rečemo, da morate obleči nadržek svojih babic, ki v njih niti dihati niso mogle, čeprav si za svoj ideal niste ravno izbrale »ploha« ali pa prekle. Velja pa poudariti, da se boste morale nekoliko »pretegniti«, in sicer — po stari navadi — nevidno.

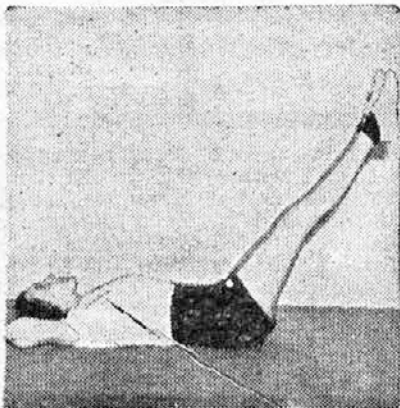
Nega las je neobhodno potrebna za vašo lepoto

Dosti žensk posveča veliko pažnjo svojim lasem in pričeski, in prav imajo. Kajti lepo počesano žensko je prijetno pogledati. Zmerom je videti čista in elegantna. Da boste pa imeli lepo pričesko, še ni dovolj, da si daste napraviti trajne kodre. Za nego las je neobhodno potrebna tudi ostra ščetka.

Ko se ščetkate, ne smete las pritiskati h glavi, temveč z eno roko primite pramen las in ga s ščetko nekajkrat podrgnite od spodaj navzgor, prav do konca. Pri korenju las nekoliko pritisnete, ker to lasišču zelo dobro dé. Tako šetkajte lase pramen za pramenom, dokler niste očistili vseh las. Pri tem ne smete biti preveč občutljivi in kar dobro pritisnete, posebej pri korenju.

Važno je, da se navadite lase šet-

ZDRAVE

2. Za trebušne mišice: S hrbtom leži na tla, noge dvigni nad glavo in jih počasi in popolnoma iztegnjene pomikaj navzdol. Čim počasneje, tem več koristi boš imela od vaje, ker je odlični trening za trebušne mišice. Če imaš kaj trebuščka, se ga boš s to vajo prav gotovo iznebila.

kati vsak dan, redno zjutraj in zvečer, preden ležite. Lasje bodo postali svetli in mehki. Pa ne samo to: s stalno masažo lasišča boste doprinesli tudi k lepoti polti na obrazu, kajti mišice na licu in na lasišču so med seboj v zvezi. Zato boste z vsakodnevno masažo lasišča, masirali tudi svoja lica.

Če lase redno šetkate, se vam jih ni treba tako pogosto umivati. Dovolj je enkrat na teden ali nekoliko dalje. Za umivanje las si pripravite tole mešanico: dva rumenjaka, dve žlički rumina in ena žlička ricinovega olja. Vse dobro premešajte in s tem dobro natrite lasišče. Pustite osem do deset minut na glavi. Potlej si pripravite milnico od katanovega mila in se s tem dodobra izmijte. Izplakujte v mlačni čisti vodi.

Ko si šetkate lase, nikar ne pozabite vsakokrat z belo platneno krpo obrisati šetke. Kajti sicer bo ves vaš trud zaman. S šetkanjem las s šetko dvomljivo čistoče si boste lase prej pomastili kakor očistili.

Kdo je suh?

Kdo je »normalen« še ni točno ugotovljeno. Vendar so pa že sestavili različne teže v primeri z vitkostjo človeka, ki o njih povprečno lahko rečemo, da so skoraj pravilne. Zdaj pa prosim, preberite povprečne številke, razmerja med težo in velikostjo in — izprašajte svojo vest.

Pri velikosti 1,50 m: moški 48,1 kg, ženska 45,1 kg. Pri velikosti 1,55 m: moški 53 kg, ženska 49,8 kg. Pri velikosti 1,60 m: moški 58,4 kg, ženska 54,8 kg. Pri velikosti 1,65 m: moški 64 kg, ženska 60 kg. Pri velikosti 1,70 m: moški 70 kg, ženska 65,6 kg. Pri velikosti 1,75 m: moški 76,4 kg, ženska 71,6 kg.

Kako daleč smemo še naštevati te številke? Prof. Burgsch meni, da še nekako gre z vašo težo, če je za 10 do 20 odstotkov pod povprečno težo. Pri 20—30 odstotkih manj je vaša mršavost srednja, čez 30 odstotkov ste pa že presuhi. V drugo smer navzgor pa ti odstotki veljajo za debelost.

Da bo vsa družina vesela, je treba samo kupiti »Družinski tednik«!

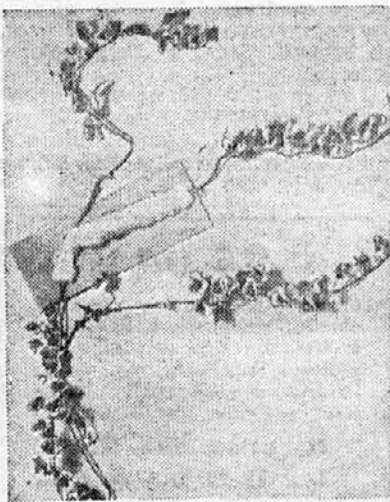
Slavnostno pogrnjena velikonočna miza.

VAJE

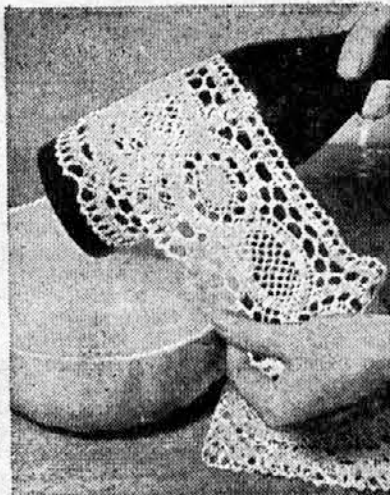

3. Za prožen hrbet: Za to vajo sta potrebni dve. Sedi na tla z iztegnjenimi nogami in iztegnjenimi rokami; dlani upri v tla. Napni mišice! Druga naj se ustopi za teboj, dlani naj upre v tvoj hrbet, tik pod lopaticama, in naj počasi pritiska nanj, in sicer tako dolgo, dokler ti gornjega života ne potisne v smer nog.

Praktični nasveti

Če je bršljan izgubil liste, pogosto lahko dosežete, da iznova vzbrsti, če veljico ovijete z vlažno vato, ki pa mora kajpak zmerom ostati vlažna. Stene ne pozabite zavarovati z lepenco.

Cipke se med pranjem najraje strgajo. To lahko preprečite, če jih navijete na steklenico in počasi vrtite v skledi z mlačno milnico. Prav tako jih večkrat splaknite in pustite na steklenici, da se posuše. Ostale bodo tako gladke, da je vsako likanje odveč.

Idealna žena 10.000 moških

»Idealna Angležinja« je po rezultatu ankete, ki jo je razpisal angleški dnevnik »Daily Express« za svoje bralce — srednje velikosti, kostanjevih las, preprosto a okusno oblečena in ne uporablja rdečila in ličil. Da bi odgovorili na vprašanje, kakšno ženo si prav za prav povprečen Anglež želi, je list stavil svojim bralcem 25 vprašanj, ki jih je nanje poslalo 10.000 natančne odgovore. Rezultat je v marsičem presenetljiv.

Od vseh deset tisoč bralcev si jih samo 630 želi lepo ženo; 8.250 bi bilo pa zadovoljnih, če bi bila njihova izvoljenka samo ljubezna in privlačna. Od vseh deset tisoč odgovorov se je samo 280 moških izreklo za močno napudrane in našminkane ženske. Zvečine tudi niso zadovoljni, da se ženske pudrajo in šminkajo vpricho ljudi. Od desetih moških sedem bolj ugajajo naravno negovani nohti, kakor pa naloščeni ali celo pobarvani. Po okusu štirih petin vseh teh moških naj bi nosila idealna Angležinja le čevlje s srednjo visoko peto.

Jeli potrebno

neprestano opozarjati na »Bayer«-jev križ na Aspirin-tabletah: Pač, kajti vedno znova se pojavljajo palvorbe z nakano, okristili se s svetlovnim slovesom Aspirin-tablet.

ASPIRIN

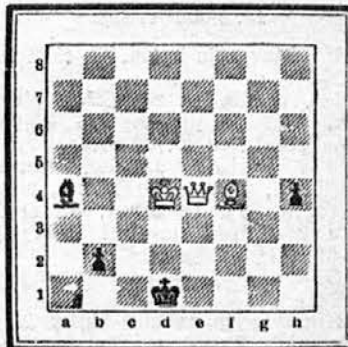
TABLETE

©glas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

ŠAH

Problem št. 27

Sestavil S. Gold (1903)

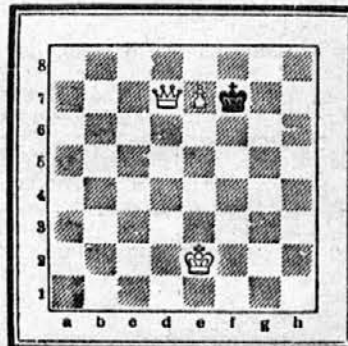

Mat v 2 potezah

(B 57)

Problem št. 28

Sestavil Samuel Loyd (1856)

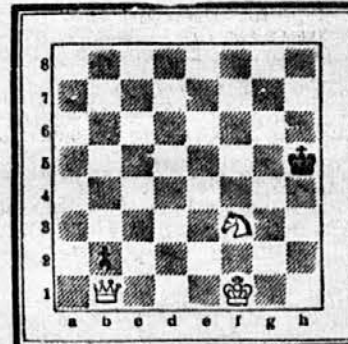
Mat v 3 potezah.

Duhovita miniaturna, vredna šahovskega genija, kakršen je bil Loyd.

(B 5)

Problem št. 29

Sestavila J. Kohtz in C. Kockelkorn (1902)

Mat v 4 potezah.

Prava mojstrovina preprostosti in zvižaje.

(B 20)

Kratka partija št. 12

Beli: N. N.	Črni: Kostić
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—c4	Sc6—d4
4. Sf3×e5?	Dd8—g5
5. Se5×f7	Dg5×g2
6. Th1—f1	Dg2×e4 šah
7. Lc4—e2	Sd4—f3 mat.

Rešitev problema št. 24

1. Sb7—a5	b6×a5
2. Dh3—c3	a7—a6
3. Kd5×d6	Ka4—b5
4. Dc3—b3 mat.	

Na drugačne odgovore črnega nadaljuje beli Dh3—b3 in Kd5—c6

Rešitev problema št. 25

1. Tg1—g4	kar koli
2. Dh1—b1, ×d1 ali pa e4 mat.	

Rešitev problema št. 26

1. Da8—a7	Kh2—g3
2. Da7—g1 šah	Kg3—f4 ali h4
3. Dg1—g5 mat.	
1.	Kh2×h1
2. Da7—f2	h3—h2
3. Df2—f1 mat.	

DRUŽINSKI TEDNIK
V VSAKO
SLOVENSKO HIŠO!

Gospodična tajnica

Roman velike
ljubezni
po znanem
pisatelju
Alfredu
Schirokauerju

15. nadaljevanje

»Ne, Marja je brala, da si ti tu.«
»Kako?«
»Da, dobila je nekakšen almanah, kjer je pisalo, kje uživajo svoje počitnice najimenitnejši ljudje iz Berlina. Igralci, filmske zvezdnice, bančni direktorji, znani odvetniki. Tu je brala, da si na Lidu v 'Grand hotelu'! Rekla je, da bi rada prišla sem.«
»Ona?«
»Da.«

»Hm,« se je začudil Röhn in se prestrašil. Takoj se mu je zdelo, zakaj je prišla. Da bi se mu maščevala za žalitev, ki jo je morala takrat slišati v restavraciji. Na slepo je prišla. Sreča se ji je nasmešnila. Dobro je izbrala svojo uro.

Owen se je pogovarjal s Hildo o Benetkah, Lidu in vremenu. Röhnove misli so bile vse zmedene. Ali naj Owen vse pove in ga prosi, naj pritisne na svojo ženo, da bo molčala? Ali je to pametno? Ali na ta način ne bo pokazal samo svoje rane in namignil gadu, kje naj ga piči?

Se preden se je mogel odločiti, je stopila Marja Fjedorovna iz dvigala, še lepša in bolj sveža kakor kdaj poprej. Z lepo, gibčno hojo je privlekla nase pozornost vseh ljudi in se počasi približala Röhnu.

»Moj pozdrav, gospod odvetnik,« je vzklila. »Lepo presenečenje, kaj! Ali se mi boste kaj zahvalili, ko sem vam privedla najboljšega prijatelja.«

»Zelo lepo,« je odvrnil Röhn in ji poljubil roko.

Potem jo je spretno predstavil: »Hilda, to je žena mojega strega prijatelja Erwina.« Ni rekel ne »moja žena ne gospodična Lobachova«.

Dami sta si segli v roko, Hilda raztresena, kakor je bila zadnje čase, Rusinja pa začudena, ker je videla »svražnika žensk« s prijateljico.

Röhn je vedel, da Marje Fjedorovne danes še ne sme pustiti v Perrinovo družbo. To je bila prva zapoved previdnosti.

Zato je silil stran.
»Predlagam,« je dejal veselo, »da praznujemo svidenje v Benetkah. Najbrž jih še ne poznate dosti, kajne?«

»Da jih ne bi poznala? Dostikrat sem bila že tu. Rajši bi ostala kar na Lidu in se kopala. Takšna vročina je!«

»Oh, nekoliko vročine!« je menil Röhn. »Prijatelj, pomagaj mi vendar! No, ali pojdemo v Benetke?«

Nemirno je pogledal proti vratom zajtrkovalnice.

»Torej, Marja, ustreziva mu,« je poprosil Owen.

»Nisem prišla sem, da bi se sušila v smrdljivih Benetkah!« je odločno rekla. »Če se hočeš ti peljati, le pojdi. Ne bom te zadrževala.«

»Pa pojdim, Erwin,« je silil Röhn.

Tedaj se je Marja Fjedorovna zapeljivo obrnila k Hildi:

»Recite vendar možema, da je blazno hoditi pri taki vročini v Benetke, cenjena — gospa — gospodična — kako naj rečem?«

Röhn je spoznal nevarnost. Hitro je prijel Hildo za roko. »Pojdite! — Če nečete iti z nami, se morava žal odreči vajinemu spremstvu. Torej, Erwin?«

Owen se je pomišljal.

Tedaj sta stopila Perrinova v vežo.

»Lepo, da sta naju čakala!« je vzklila stara dama.

Opazila je Ownova. »O, oprostite, družbo imate.«

Zdaj jima je moral Röhn Owna in Marjo Fjedorovno predstaviti. Röhn je govoril angleški. Gospa Perrinova je z občudovanjem gledala lepo, elegantno Rusinjo.

»Ali ne govorita angleški?« jo je vprašala.

Röhnu se je odvalil težak kamen od srca, ko je Marja Fjedorovna to zanimala. Toda to nenadno upanje se mu je takoj podrl v prah, ko je gospa Perrinova nadaljevala:

»Ce ste Rusinja, pa gotovo govorite tudi francoski.«

»Oui, madame,« je potrdila Marja.

»O, imenitno,« je gospa Perrinova vzklila po francosko. »Moj mož in jaz ne govoriva predobro, saj slišite. Malo pa le gre. Vse razumeva. Bila sva pred kratkim pet let v Parizu in sva si malo osvežila znanje.«

Govorila je sicer gladko, a z močnim angleškim poudarkom.

»Prav dobro govorite,« se je po-

laskala Marja v spretni francoščini dobro vzgojene Rusinje. »In takoj mi lahko pomagate. Gospod doktor Röhn, dama in moj mož hočeta v Benetke. Ali to ni blazno v takšni vročini?«

Gospa Perrinova se je nežno nasmešnila.

»Tu se pa ne da nič pomagati, Mrs. Ownova. Takšna sta pač. Če ju zagrabi, morata iti. To je nemška sentimentalnost, ki je mi ne razumemo. Nič ne pomaga. Pustite jih, naj gredo, in ostanite tu.«

Prijela jo je pod roko in videlo se ji je, da se veseli svojega novega znanja. Rada je imela lepe, elegantne žene. In rada je klepetala z njimi. Mala gospa dr. Röhnova je postala v zadnjem času zelo molčeča in nekoliko dolgočasna. Zaradi tega je sicer ni nič manj cenila in je bila celo še skrbnejša in bolj materinska z njo. Saj je slutila, kako je s to drobnico ženo! Prav tako je bilo tudi njej v prvem času, ko je še nosila otroka pod srecem. Takrat je tudi ona postala tako otožna in tiha. Vedela je to in razumela jo je, a zabave si je le želela.

Ta lepa Rusinja z vročimi očmi ji je obetala novo, prijetno družbo.

»Nemški umetniki na levo — ruski in ameriški lenuhi na desno,« se je nasmešnila gospa Perrinova.

Potem so se poslovili.

»Ni se vam treba bati. Pazila bova na vašo lepo ženo,« je pomirila gospa Perrinova Owna in se mu nasmešnila.

»Na svidenje!« Perrinova in Marja Fjedorovna so se vrnili v hotel.

Röhn je bil zelo v zadregi in nemiren.

»Erwin,« je hlastno vzklila, »prosim te, ostani tu! Pazl, da ne bo tvoja žena Perrinova povedala, da s Hildo še nisva poročena. V naglici ti zdaj ne morem ničesar drugega povedati. Rečem ti pa, da je moja sreča odvisna od tega, ali boš to uredil. Pojdi — hitro!«

Oven ga je začuden pogledal.

»Pojdi! Po slovesu se največ govori o ljudeh, ki odhajajo. Obrni pogovor kam drugam. Popoldne ti bom vse povedal.«

»Dobro,« je priklimal Owen in odhitel.

»Pametno uredi vse!« je proseče vzklila Röhn za njim.

40

Peljala sta se proti Benetkam. Röhn je bil nestrpen. »Hilda,« je obupano rekel, »v poslednjem trenutku se bo še kaj zgodilo. Čutim, da bo tako.«

Ne da bi ga bila pogledala, je hladno, a vendar prijazno odvrnila:

»Tako čuden si postal. Potlačila je misel, ki se ji je zbudila, misel, ki je rekla, da je to samo Röhnova slaba vest. Nato pa je še dejala brez sočutja: »Saj ne bodo govorili o najinem zakonu!«

Užaljen je molčal. Kako brezbržno je govorila! Kako mirno je gledala položaj. Ko je bilo toliko odvisno od tega! Kako hudo se je ta ženska izpremenila! Nič več se ne menil za njegovo trpljenje, nič več ji ni do tega, kar ga čaka. Ne

boji se z njim, da bi se njegova bodočnost podrla v prah. In zmerom mu je govorila o tovarištvu in skupnem duhu! Oh, te ženske! Dan je bil vroč in niti najrahlejši veter ni privel z morja. Dosti prezgodaj sta prišla v mesto.

»Kaj bi počela, dokler se ne odpelje vlak?« jo je vprašal.

Skomignila je z rameni. »Kar hočeš,« je odvrnila.

Njen hlad ga je ujezil. Komaj se je zbral, da ji je predlagal: »Sediva v kakšno kavarno na Markovem trgu. Sladolek naju bo osvežil.«

Priklimala je.

Solnce je žarelo neizprosno na marmornate plošče štiriojatega trga. Nihče se ni upal v to ubijajočo vročino. Celo golobje so si poiskali zavetje med pisanimi okraski cerkve. Tam so čepeli v sinjelih kopicah in grulili.

Hilda in Röhn sta molče sedela v svinčeni senici kolonade. Ta siljena nemoč, to čakanje, zdaj, ko se vse mudi za poslednjo odločitev, ga je razdražilo. In tiha, mračna, »nevesta« zraven njega. Čutil je, da ga sovraži. Tedaj se ga je polotila jeza.

»Ali se prav nič ne veselíš?« je rezko vprašal. »Ti, Hilda, — saj je to vendar najin poročni dan!«

Presenečeno je pogledala kvišku. »Vem,« je tiho rekla.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Spet je molčal. Čutil je, da ga je odbila. Naposled je začel izgovarjati: »Mislim sem, da bo čisto drugačen.«

Tedaj se mu je zazdelo, kakor bi se bila zbudila iz otopelosti.

»Sploh nisi mislil nanj, Wolfgang. Ostaniva med seboj poštena. Samo slučaj, poslovna zadeva je, da sediva tu in čakava poroke. Poročni dan to ni.«

Nemirno se je premikal po železnem stolu. Tedaj je še dodala: »Ceprav sva Nemca in sentimentalna, kakor je rekla gospa Perrinova, vendar je potrebno, da se ogneva vsaj lažnivi sentimentalnosti.«

Hudoben odgovor mu je prišel na jezik, pa ga je zadušil, poklical raznašalca časnikov in kupil »Tribuno«. Razumel je italijansko, vendar ni bral. Veliki list je držal samo zaradi tega pred obrazom, da bi skrnil svoje uporne misli.

To je bil torej njegov poročni dan! No! Nikoli si nista bila tako daleč narazen, kakor na dan, ko ju bo usoda zakovala v skupne verige. Kaj bo s tem zakonom, ki se zvija v smrtnih krčih, še preden je sklenjen?

Grenek nasmeš mu je zvil ustnice za časnikom. Zakon, kakor je primeren za njega, zakletega so-

»Nimam pojma,« odgovori mož. »Saj imaš časopis v žepu,« se razjezi žena, »poglej vendar.«

»To nama nič ne koristi, časopis je od včera.«

Raztreseni Balzac

Balzac je bil silno raztresen. Lepega dne je ves razburjen prišel v neko družbo. Prvega, ki ga je zagledal, je zgrabil za suknjič in zavpil:

»Ali že veste, da je dekle z zlatimi očmi umrlo? Prejšnjo noč!«

Kajpak ni nihče vedel, kdo je dekle z zlatimi očmi. Šlo je namreč — za neko junakinja njegovega romana.

Prepozno

Nemški slikar in portretist Franz v. Lenbach (1836—1904) je dal nekoč v neki monakovski časopis oglas, da si želi dame, ki bi v njegovi hiši sprejemala goste, hkrati bi mu bila pa za tajnico. Med slikami, priloženimi ponudbam, je takoj zbudila njegovo pozornost fotografija mladega dekleta, zato ji je pisal, naj pride, da se mu predstavi. Ko je dama ob določen uri prišla, jo je Lenbach presenečen pogledal skozi naočnike in dejal:

»Prav žal, prepozni ste.«

»Prepozna?« je osupnila. »Saj sem prišla točno ob desetih, kakor ste mi naročili! Ali je služba že oddana?«

Lenbach je zmajal z glavo. »To ne...«

Skrivaj je pogledal čez rob časnika. Kako je Hilda sedela njemu nasproti. Hladno, ledeno, v tej peklenki vročini!

Zdaj je čutil, da jo sovraži.

Kako čudno in megleno ji je bilo v glavi. Čutila je sovražno misel, ki so prihajale iz njega. Pa ni našla dobre besede. Saj ga je še zmerom ljubila, da, toda boleče, obupano, kakor ljubimo izgubljenečega otroka, ki je zašel na krivo pot. Čutila se je onečaščeno v svoji ženskosti, ponižano v svojem človeškem dostojanstvu, ko ji je rekel, da se bo poročil z njo, ko so izgubili vsi njegovi pomisleki proti zakonu v vabečem lesku dobre službe. Borila se je s seboj in svojo ljubeznijo — in podlegla je.

Ni več mogla najti poti k njemu nazaj. Načrt, ki se je zbudil v njej tisto noč, ko se je odločila za zakon, je dobil trdne oblike. Podzvestno, kakor brez duše, pod pritiskom tega sklepa so bile vse njene kretnje. Storiła bo to, kar zahteva od nje, — zaradi službe. Njegovi sreči ne bo marala stati na poti. Zdaj je samo še zaradi tega na svetu, da mu bo pomagala ustvarjati bodočnost. Ko bo imel to bodočnost v rokah, se bo umaknila, bo spet sama zagospodovala nad sabo.

Naposled sta oba bronasta orjaka na »orologiu« odbila pol enajste.

Röhn je zagnal časnik na mizo in poklical natakarkja.

»Pojdite!« je potem ukazovalno rekel.

Najel je gondolo in odpeljala sta se na postajo.

Potem je bila poroka, brez veselja in brez sreče.

Röhn je nestrpno silil nazaj na Lido. Čudne slutnje so ga gnale, nenavaden strah.

Na beneški postaji mu je dejala Hilda — to so bile prve besede, ki jih je izpregovorila, kar je postala njegova žena:

»Očetu bi brzojavila.«

Samo priklimal ji je in potem nestrpno stopical pred pošto, ko je oddajala brzojavko. Nekaj mu je pravilo, da se je pripetila nesreča.

In res je bilo tako.

Ovnova sta ostala dopoldne v družbi Perrinovich. Stara dama je bila navdušena nad Marjino zgovornostjo. Ze dolgo se ni toliko in tako iz srca smejala kakor nad ostroumnostjo te izobražene Rusinje. Še Mr. Perrin se je časih nasmešnil.

Samo mož zgovorne dame ni čutil istega veselega razpoloženja kakor vsi drugi. Kar zazebljo ga je, kadar je pogovor nanese na Röhn in Hildo. To se je zgodilo prav pogosto, ker je dobra gospa Perrinova neprestano vzklila:

»Kakšna škoda, da mala gospa Röhnova ne sliši tega! Saj bi potrebovala razvedrila, sirota!«

In vselej, kadar je Američanka dejala gospa Röhnova, se je nekaj zaškrilo v Marjinih očeh.

Owen je ta nevaren lesket poznal. Ko so se potem odpravili v kopalnice, je Erwin zadržal Marjo in ji šepnil:

»Gorje ti, če izdaš, da Röhn ni oženjen! Če storiš to, ti prisrežem, da je med nama vse končano!«

Ni mu odgovorila, ker mu ni mogla. Gospa Perrinova se je namreč obrnila in vzklila: »Ljubzenski pogovor, kaj?« Hotela se je umakniti, toda Marja se je na glas zasmejala, stopila k njej in jo prijateljsko prišla pod roko. Tako sta šli skupaj na obalo.

Ko so zlezli iz vode, je vzklila Mrs. Perrinova:

»Danes je pa peklenka vročina! Uboga siromaka v mestu! Siroti bo škodovalo. Meni je še tu prevroče.«

»Kaj ko bi malo ježnili?« je dejal Perrin in legel v pesek, glavo pa si je pokrtil s slamnikom.

»Jaz pojdem rajši v hotel na verando,« je rekla njegova žena.

»Ali pojedete z mano, Mrs. Ownova? Tu se boste še spekli.«

»Rada,« je hitro vzklila Marja.

»Tudi meni je prevroče,« je dejal Owen v svoji slabi francoščini. Svoje žene ni maral pustiti same.

»Ne bodi vendar takšen. Se je posmejala njegova žena. »Tudi gospod Perrin potrebuje družbe.«

»Le kar pojedite!« je rekel Perrin. »Len sem in zaspal bom.«

»Pa še vi zaspate!« je vzklila gospa Perrinova Ownu. »Medve se bova menili o samih ženskih rečeh. Tej modni krajčiji moram izvesti nekaj skrivnosti.«

HERSAN ČAJ

Vam bo pomagal, da zopet dobite zdravje s pomočjo zdravilnih lastnosti zelišč. — **HERSAN ČAJ** Vam bo ublažil obolenje pri menjavi v bolečinah pri mesečnem čiščenju (menstruaciji). — Ali Vas nadleguje preobila maščoba (debelost)? — Hočete biti vitki? — Potem lahko uporabljate **HERSAN ČAJ**.

Zakaj trpite bolečine pri revmatizmu in protinu (gihtu), ko to ni potrebno? **HERSAN ČAJ** je sredstvo, ki Vam more olajšati bolečine.

HERSAN ČAJ pomaga pri poplenu žil (arteriosklerozi) in zlati žili (hemoroidih).

Ali res ne veste, da je **HERSAN ČAJ** dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic?

HERSAN ČAJ se dobiva samo v izvirnih zavrtkih v vseh lekarnah. Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec pri:

»Radiosan« Zagreb
Dukljaninova ulica 1

Reg. S. B. 19834/33

HERSAN ČAJ

ZADEVA TAMANOI

Resnično poročilo o najzanimivejšem kriminalnem primeru japonske policije

6. nadaljevanje

»Nadzornik Hidekihi je pred narodom zmanjšal ugled policije,« — tako so govorili o njem.

Kako naj se opere, kako naj se reši tega hudega očitka? Samo en način je poznal.

Tisti način, ki ga je predpisoval Bušido, stari zakon Samurajev. Žrtovanje samega sebe.

Kdor svoje lastno življenje malo ceni, temu bodo verjeli, da ga niso vodili sebični vzroki.

Vrata so zaškrpala. Otani, njegova hči, je vstopila. Priklonila se je, povesila oči in molče čakala, dokler je oče ni ogovoril.

»Ponižno prošnjo imam, oče moj,« je potem rekla in se iznova priklonila.

»Da, moja hči?«

»Rada bi šla v kino... Nov film z Greto Garbo.«

Hidekihi se je pomišljal. Ni mu bilo prav vse, da je njegova hči zvečer odhajala z doma. Zdelo se mu je, da bi se moral sramovati pred duhovi svojih prednikov, ker je trpel takšno nebrzdano v svoji hiši. Toda odkar je Otani dovolil, da je študirala, ni več cenila starih prepisov lepega vedenja. Nove ideje so bile močnejše...

Hidekihi je skrbno pogledal svoje roke. Nekaj časa je ostalo vse tiho. Potem mu je ponovno škripanje vrat povedalo, da je Otani razumela njegov molk kot dovoljenje.

V čajarni »Pri Lotosovem listu«

Nad prijaznimi lesenimi hišicami v Šimbašiju se je smejala jutro solnce. Dehteči, v nešteti svetlih barvah se lesketajoči svileni oblaki so plaval nad vsemi strehami — nešteti dekliški kimoni, razpeti na bambusovih gredah, kjer so se sušili.

Cez pločnik je hitela rikša. Lasje žene, ki je v njej sedela, so se lesketali v solncu kakor črna loč. Na njenih prstih so se blesteli prstani, pestri kimono se je svetlil. Imenitna gejša je najbrže prihajala iz templja.

Išiga je komaj videl to prijetno sliko. Naslednje pol ure mu bo prineslo odločitev. Če bo imel srečo, bo čez te pol ure vse vedel o mrtvecu iz Tamanoja. Potem bo držal v roki nit, ki ga bo vodila do morilca.

Prejšnji večer ni našel dekleta, ki bi mu bilo Kiku ime. Toda neka ženska mu je povedala, da pozna tovariško s tem imenom. V šoli za gejske je zadnjič sedela zraven nje, ob uri, ko so se učile vezati šopke. Kje stane, tega seveda ni vedela. Dalo pa se bo to izvedeti v glavni posredovalnici za gejske.

Posredovalnica za gejske... Najlepša hiša na Šimbašiju... Nad drobnimi kočicami in čajarnami se dviga kakor orjak nad prillikavci. Svetišče denarja, sedem nadstropij iz stekla in kamena, sedem jeklenih stopnišč... Borza dela za ženske. Poslovna romantika.

Gejša je živa romantika. Ona je del stare japonske kulture, morda najnežnejši del, profinjen do poslednje popolnosti. Morda bo nekoč — kdo more to vedeti? — poslednja barikada Japonske proti vsiljivosti Evrope.

Kje druge kakor pri malih gejšah se še uče vezanja šopkov, vedenja pri čaju — kdo se še tako dobro kakor

one razume na kulturo družabnosti, pogovorov, plesov?

Ljubka, mala gejša — nad tvojim življenjem gospoduje kartoteka. Tvoja nežna umetnost je pod zakonom racionalizacije, čeprav morda to komaj čutiš.

Racionalizacija — nevidno, z orjaškimi črkami je zapisana ta beseda, na ogromni palači, ki gospoduje nad Šimbašijem.

Sistem je preprost in spreten.

Sto in sto majhnih tablic — vsaka ima številko. Vsaka številka pomeni gejšo. Če visi tablica na svojem prostoru, je gejša prosta. Na razpolago je, če pridejo v čajarno gostje, ki bi se radi zabavali.

To je bolj racionalno, kakor pa če bi morala imeti vsaka čajarna zmerom določeno število deklet, pa naj še gostje pridejo ali ne.

Gejske same malokdaj stopijo v to posredovalnico. Lahko pa jih vsako uro priključijo po telefonu. Stanujejo v hišah gejšal, njihovih rednic. Navadno so bile gejske včasih tudi gejske. Z varnostjo so si pridobile eredecev, da so lahko vzele v najem lastno hišo.

Navadno so zelo dobre z dekleti. Na njihovo vzgojo pazijo. Kupujejo jim lepe obleke, plačujejo jim drago šolnino. Skrbne za to, da dekleta niso nikoli otožna, da jim žalost ne pokvari lice.

Od popoldneva do zgodnjega jutra zvone v posredovalnici telefoni. Čajarne zahtevajo gejske. Urad oddaja potem naročila dalje gejšajam.

Kolesca se dobro ujemajo, ves organizem teče.

Ob koncu meseca napravi posredovalnica obračun med gejšo in čajarno. Vsaka tablica ima kartoteko, kjer so zapisane ure, ko je imela gejša službo.

Gost plača gejšin čas. Po ceni, ki se izpreminja, v kakršni skupini je pač gejša. Cena se ravna po njeni lepoti, po njeni izobrazbi, po dragocenosti njene obleke, po družabni umetnosti, ki jo pozna.

Takšna je trgovina z gejšami. Detektiv Išiga je stopil v veliko, a širokimi preprogami pokrito vežo posredovalnice. Obrnil se je h gospodu, ki je dostojanstveno čepel na blazini, držal v roki blok, zraven sebe pa imel telefonski aparat. Slušala je skoraj neprestano držal pri ušesih.

Išiga mu je pokazal svoj policijski znak.

»Gejša, ki se imenuje Kiku... šele pred kratkim je morala priti... Najbrž je še učenka.«

Gospod na blazini je prikimal in spet zaklical v telefon. Čez nekaj časa je prišel sluga z listkom.

Gospodu je žarel obraz.

»Srečen sem, da vam lahko dam zaželeno pojasnilo. Dekle, ki se imenuje Kiku, je šele sedem tednov prijavljeno pri nas. Petnajst let ima. Tu je njen naslov. Če se hočete potruditi, gospod...«

Dal je Išigi listek. Usta so se mu na stečaj odprla. Kar prepeval je od ponosa. Srečen je bil, da je policistu lahko pokazal, kako dobro in hitro posluje njegov urad.

Išiga se je zahvalil in odšel. Prsti so se mu oklenili listka kakor kakšne dragocenosti. Saj je tudi bil dragocen

Moral je biti! Čas se je ujemal, starost tudi.

Naposled! Globoko je zadihal. Napel je mišice. Ugriznil se je v ustnice.

Cutil se je močnega in srečnega, kakor še nikoli v življenju.

Najrajši bi bil tekel, da bi čimprej prišel k njej. Noge so mu same hitele naprej, v glavi mu je kar vrelo.

Prisiliti je moral samega sebe, da je umiril korake. Ničesar ne sme pokvariti z nepremišljeno naglico.

Izenada je obstal. Ali bo sploh pametno, če Kiku takoj zasliši?

Ob tej uri mora še spati. Prestrašila se bo, če jo bodo poklicali iz spanja in privedli pred policista. Išiga je pomislil na pričo Sekunaja. Morda je imel tudi oče gejske Kiku kakšen vzrok, da se je bal policije. Morda Kiku ne bo marala govoriti.

Išiga je premišljal. Kaj ko bi se ji najprej približal na nesumljiv način? Morda kot gost kakšne čajarne?

Toliko časa je že poteklo od umora! Še nekaj ur več ali manj pač ne pomeni dosti.

Da, bolje je, da potrpi do večera.

Makov cvet, gejšaja, je zaploskala. »Kiku san, pojdi takoj v čajarno pri 'Lotosovem listu'. Nekaj gost te čaka!«

Če še ne veste

O Napoleonu je napisanih okoli 70.000 knjig, o Goetheju okoli 20.000, o devici Orleanski pa nad 12.000.

Največjo knjižnico sveta ima Britanski muzej v Londonu. Steje nad 4 milijone zvezkov. Vsako leto zraste za okoli 35.000 zvezkov.

Prvo izposojevalno knjižnico so imeli že v 13. stoletju na Dunaju.

Največjo knjižnico muzikalij ima Monakovo.

Po svetu izhaja okoli 19.000 dnevnikov. Od tega jih odpade na Evropo okoli dve tretjini (8560), na Ameriko 2160, na Azijo 1647, na Avstralijo 200, na Afriko pa 213. Od afriških dnevnikov jih izhaja 73 v Egiptu.

Največjo zbirko svetih pisem ima angleška Biblijska družba. Zbirka šteje nad 9000 raznih biblij. Družba sama je do sedaj izdala biblije že v 800 jezikih. Njena glavna znaša poldrug milijon funtov in obrestih porabi vsako leto za izdajanje novih biblij. Novi testament slovenske biblije je za to družbo prevedel Josip Stritar.

Najmlajše časopisje v Evropi ima Albanija. Šele leta 1929. sta začela tam izhajati dva lista.

Najstarejše časopisje ima Kitajska. Že leta 715. je začel tam izhajati prvi dnevnik.

Pranje je cenejše!

ker so se znižale cene za Persil in Henko. To je za naše gospodinje res prijetno presenečenje. Sedaj lahko prednosti Persila in Henka še bolje izkoristite. Ako perete s Persilom in Henkom boste najbolje obvarovali Vaše perilo, ki bo obenem snežnobelo in svežedehteče. Uporabljajte Persil in Henko vedno po navodilih v predpisani količini brez vsakih drugih primesi.

Persil in Henko

brez teh dveh ni pranja!

Celo se ji je nagubalo, ko je opazila prestrašeni obraz mlade učenke. To je pa res lepo! Sicer pa sama ni mogla razumeti, kdo bi le mogel biti čudak, ki je poklical to neizkušeno, nevedno bitle, da ga bo zabavalo.

In prav njo je zahteval! Prav po imenu!

Zdaj se neumno dekletce seveda boji. Makov cvet je bil v skrbeh. Gejšaji se je zdelo, da je sloves njene hiše v nevarnosti.

Njeno zajetno telo se je zibalo po sobah. Marelični kimono ji je šelestel. Petrica gejš, ki so čepeli okoli tople peči na ogelje, se je prestrašeno razbežala.

»Le hitro, Kiku san — obleci se!« Debele roke stare gejske so izpodbujevalno ploskale. »Jagoda, ti ji daj sinji kimono s čapljami!« — Trstika, pomagaj ji, ko se bo oblačila! Glej, da ji boš nanesla puder enakomerno po vsem obrazu. Zarja, ti boš poklicala voznika z rikšo. Hitro, lena bitja — obrnite se! Jagoda, Trstika in Zarja so se sukale okoli prestrašene Kiku, klepetale in jo izpodbujale. Makov cvet, gejšaja, je bila živa dobrota, dokler jo je človek ubogal. Priporočljivo je bilo celo, da jo je človek hitro ubogal. Drugače se je utegnila izpremeniti v besnečega vraga. Kiku je stala potrpežljivo kakor kip pred ogledalom. Jagoda je brodira z glavnikom po njenih gostih, črnih lasih. Ni ji bilo prav vse, da je morala posoditi svojo najlepšo obleko, zato se je nad mladim dekletom maščevala,

ko jo je česala. Njeno česanje ni b. brez bolečin.

Toda niti črta na Kikinem obrazu se ni izpremenila. Trstika je imela med tem polne roke dela, da ji je nanesla na obraz debelo, belo plast pudra. In dokler ni bila ta plast suha, je moral biti obraz miren.

Tako, zdaj je treba še spodnjo ustnico pordečiti, zgornja ustnica pa ostane bela! — Trstika je zadovoljno opazovala svoje delo. Še dišave v lase in na ušesa — »kakor prava gejša si, mala Kiku. Ne, ne boj se. Saj ni tako hudo! Glej samo, da ne bo od tebe zahteval, da bi igrala na samisen. Najbolje je, da takoj navijes gramofon!

In potem bodi zelo oprezna, ko ti bo nalijal sake. Še bolj pa pri tistih močnih, pisanih pijčah, ki prihajajo iz tujine... Te pijče so močnejše od tvoje glave. Saj veš, da mora gejša zmerom...«

Nasveti so begali okoli Kiku kakor roj komarjev. Samo nejasno jih je slišala, tako ji je žumelo v ušesih. Njeno plašno, drobno srce je prestrašeno utripalo.

Dmoložje se je je lotevalo. Dve debeli solzi zapuščenosti sta se ji hoteli odtrgati iz oči. Kiku se je prestrašila do dna duše.

Kako strašno, če bo morala zdaj jokati! Solze ji bodo pokvarile obraz! Kakšna sramota bo to za Makov cvet, za njo samo in za vse mesto gejš!

Daile B. Boddie

Novela „Družinskega tednika“

SLEPA

Napisal Erich Kōrding

Ko smo se že dalj časa poznali, me je stari gospod nekega dne povabil na kavo in tako sem spoznal tudi njegovo hčer. Bila je slepa.

Bila je vitka in še precej mlada. Od očeta sem zvedel, da je stara pet in dvajset let. Njen blede obraz se mi je precej zdel znan in zmerom znova mi je rojilo po glavi vprašanje: Je kje si videl ta obraz? Pozneje, na poti domov mi je prišlo na um — bila je podobna ganljivemu obrazčku zneznanke s Seine. Da, zdela se mi je celo kakor sestra te deklice, s svojim nežnim, skoraj otroškim obrazom. Vselej me je prevzel nenavaden občutek, kadar je deklet pri pogovoru, ali kadar je poslušala, podzavvedno uprla svoj v daljavo uprti pogled vame. Takrat se je skoraj zdelo, ko da ne bi bila slepa, ko da bi videla več, dosti več kakor drugi ljudje.

A v resnici je bila slepa. In lepega dne, ko sva se že pobliže poznala, mi je pripovedovala, kako se je zgodilo. Tiho, z mrtvim pogledom, uprtim v megleno daljavo, kakor da bi nekaj iskala, je pripovedovala:

»Že skoraj osem let bo tega. Izpolnila sem ravno osemnajst let. Takrat se je zgodilo, da je krogla ugasnila — ne moje življenje, temveč samo moje luč.«

Mirno si je popravila lase, ki so ji ušle preko desnega senca skoraj do obrvi. Opazil sem precej veliko brazgotino, ki je bila še razločno vidna.

Rahlo je prikimala in začela tiho pripovedovati:

»Stanovali smo takrat v bližini U. Moj oče in jaz, kajti mati mi je umrla že več let poprej. Imela sva še starega slugo in nekaj druge služinčadi, kolikor je pač potrebno pri takšnem majhnem podeželskem dvoreu. Dosti dela tako in tako ni bilo.

Moj oče je moral takrat večkrat službeno odpotovati. Tako tudi tiste dni, ki hočem o njih govoriti. Mirne vesti me je pustil samo, s slugo in služinčadjo — kaj naj bi se mi tudi zgodilo? Nikoli nam niti na misel ni prišlo, da bi se lahko primerila kakšna nesreča. Samo, kadar sem šla od časa do časa v mesto, da sem kaj nakupila ali koga obiskala, me je včasih srečal neki možki, čigar pogled mi je povzročil doslej neznan občutek strahu. Zakaj, tega sama dolgo nisem vedela. Ko sem ga presenetljivo pogosto videla, sem opazila, da me zalezuje, da povsod prekrizja moje pot. In tako sem si tudi jaz o priliki ogledala tega moža bolj natanko, kolikor sem pač mogla, ko sva se srečala. Prestrašila sem se. Bil je

videti še mlad, a zanemarjen, brez volje in kljub temu surov in predrzen, da me je kar spreletela groza. Odlej sem poskušala, da bi se mu ognila s poti, a takšno majhno mestlo Zmerom znova sem ga videla. Pripovedovali so mi tudi, da veliko pije, skupaj z nekim pajdašem.

Nekoč, ko je moj oče odpotoval, kakor sem že povedala, sem delala na vrtu. V svojo grozo sem zagledala tega moža, ki je šel vzdolž ograje in prodno buljil vame. Ko je opazil, da sem ga videla, je odšel glasno živčajoč naprej, kakor da bi prišel slučajno tod mimo.

Potlej ga več dni nisem videla; mislila sem že, da je res prišel slučajno. Zato tudi nisem o tem nikomur ničesar povedala, kakor sploh nisem nikomur pravila o njem. Čemu tudi? Pozneje — prepozno sem pač spoznala, kako napak sem storila.

Nikoli v svojem življenju ne bom pozabila strašne noči, ki je prišla nato. Bilo je dan poprej, preden naj bi se vrnil moj oče s potovanja. Bilo je zelo slabo vreme, deževalo je in zunaj je divjal vihar.

Nasla hiša je bila stara, majhna vila. V zadnjem delu poslopja spodaj je bila soba služkinje, v prizidku je stanoval sluga. Moja soba je bila podstrešna in je ležala zgoraj na nasprotni strani.

Vse vem še tako, ko da bi se zgodilo včeraj. Najbrže sem spala že nekaj ur, ko sem se na lepem prebudila. Nekakšen šum me je prebudil, opozoril. Ko sem se vzbudila, sem slišala najprej samo zavijanje vetra in dežne kaplje, ki so udarjale na streho. A pollej — čutila sem, da je nekaj v hiši,

kar ne bi smelo biti! Mlada neizkušena in sveža, kakor sem bila, sem skočila s postelje, hitela sem k vratom, in jih odprla. Hkrati sem zunaj prižgala električno luč. Za trenutek se mi je zameglilo pred očmi. Neprilakovano sem namreč zagledala moškega, ki je bil oddaljen le nekaj korakov od mene, na zadnji stopnici, ki so držale v prvo nadstropje. Takoj sem ga spoznala, bil je tisti človek! In za njim sem videla temno senco še nekoga drugega. Ne vem, kako sem prišla nazaj v sobo. A moralo se je zgoditi v trenutku in prav tako hitro sem se zaklenila. Kajti v naslednjem hipu je nekdo poskušal odpreti vrata. A ni se mu posrečilo. Trepetaje sem stala sredi sobe, ničesar nisem mogla storiti, niti kričati — bila sem ko hroma od smrtne strahu in od groze. Potlej sem slišala, kako se je težko telo uprl v vrata, ki so zaječala in počila v težjih. Vrata so bila stara in trhla, kakor vsa hiša.

Cutila sem, da se bom onesvestila, če ne bom hitro nečesa storila. Takrat mi je prišlo na misel — okno! Skočila sem tja, odprla. A zaradi viharja je sluga približal na okno desko — nisem ga mogla odpreti!

Prešinila me je nova misel. Stekla sem k svoji pisalni mizi. V predalu bi moral ležati moj mali samokres! Da tam je ležal. A nov strah me je spreletel. Pred dnevi sem se vadila v streljanju in vedela sem, da je v samokresu samo še en naboj. Samo en naboj! Za vrati sta pa stala dva možka, ki sta se z vso močjo upirala vanj. Zdaj zdaj so se morale deske vdati — in pollej bo končano! In samo

en naboj sem imela! Takrat sem vedela, da je zame edini izhod — smrt. In ker sem vedela, da me bo smrt rešila onih dveh — sem se takoj pomirila. A ko sem slišala odmevati svoj glas, se je vse v meni poslednjič uprl pogin — kolikor sem mogla, sem zakrčala na pomoč.

Človek bi pričakoval, da bo vpitje možka pred vrati oplašilo, kajne? A z vso močjo sta se vrgla proti skripajočemu lesu. Sunek, glasen ropot, orjaško telo se je z nezadržano težo uprl v sobna vrata — škripaje so se deske vdale... Takrat sem dvignila svoj mali samokres na desno sence in sem priklenila.

Molče in nepremično je deklet obseledo. Komaj slišno je dejala nato: »In ta strel, to obupno dejanje — je bilo nepotrebno! Kajti težko telo, ki se je zavalilo proti sobnim vratom, je bil možki, ki ga je presenetil sluga in ga pobil na tla. Slučajno je namreč dal časa poselel v svoji sobi z nekim znancom in je slišal moj obupni krik. Oba sta prišla gor in sta kmalu premagala pijana možka. Če bi samo še eno sekundo počakala...!«

S povešenimi očmi je sedela pred menoj. In spet sem videl še večjo podobnost z zneznanko s Seine.

»S strelom sem ranila vidni živček, sem zaslišala polglasno nadahlevati »Po dolgem ležanju sem ozdravela — oživela — živim še danes. Samo luč je ugasnila, samo luč...«

Ko sem kmalu nato stopal svetlemu dnevu nasproti, gledal jasen svet, drevesa, vse pisano življenje — takrat sem zaslišal tiho bolest, ki se skriva za njenim mirnim smehljajem.

Mister Voder govori

Na svetovni razstavi iz San Franciska bodo javnosti prvič predvajali aparat, ki lahko skoraj popolnoma nadomesti človeški glas. Nadomesti, ne ponavlja, kajti aparat — ime ima po iznajditelju Vodru — oddaja glasove, ki jih sam proizvede, ne pa kakor gramofon, ki jih samo ponavlja.

Da ne gre za kakšno prevaro, jamči dejstvo, da so pripravo izdelali v Bel-lovskih tovarnah za izdelovanje telefonov in jih bodo zdaj napravili še več. Aparat sestaja iz mize, ki je na njej pritrjena radiu podobna skrinjica. Razen nje so na mizi še tri skupine tipk; dve izmed njih imajo po šest belih tipk, tretja, v sredi, pa tri črne tipke. Voder se »igra« prav tako kakor klavir. Na vsaki skupini tipk leži ena roka in pod levim členkom roke je še neki vzvod.

»Govorjenje« se vrši tako, da s pritiskom na belo tipko izgovorimo glas, in sicer, če roka pritisne na vzvod, samoglasnik, če ne, pa soglasnik. Tri črne tipke služijo za končniške soglasnike.

Doslej imajo 24 dam, ki so jih izurili zato, da strežejo »gospodu Vodru«. Skrbno so jih izbrali po prestanem strogem sprejemnem izpitu izmed 300 deklet in leto dni so se dan za dnem po štiri do pet ur na dan vadile na Vodru. Pod njihovimi rokami aparat zaživi. Govori, se smeje, joče — skratka, posnema skoraj sleherni človeški glas. Poudarek povzroči pedal, tako da se vsak stavek lahko začne z rastočim, konča pa s padajočim naglasom.

»Mister Voder«, kakor so ga krstili Bellovi inženirji, ima še neki »električen naglas«; njegov glas je ukljenjen v nekaj brezdušnega, česar se ni mogoče popolnoma iznebiti. A čim večja je izurjenost »igralca«, tem bolj je glas »gospoda Vodra« podoben človeškemu, tako podoben, da človeku postane ob njem kar nekam tesno pri srcu.

24 milijonov pisem je že letelo čez Atlantik

Berlin, marca.

Pred kratkim so v nemškem letalskem prometu obhajali dva pomembna jubileja: dvajseto obletnico rednega poštne letalskega prometa doma in petletnico rednega poštne letalskega prometa nemške »Lufthanse« z Južno Ameriko.

Najprej so uvedli letalo za redni poštni promet med Berlinom in Weimarjem. Ta proga je z zvezami med Berlinom in Hamburgom, Gelsenkirchnom, Warnemündom in Swinemündom, ter med Hamburgom in Westerlandom tvorila prvo leto letalsko omrežje, dolgo 1515 kilometrov. Iz teh 1515 kilometrov je v preteklih dveh desetletjih nastalo 72.000 kilometrov dolgo omrežje potniškega letalskega prometa. Letala na teh progah pa hkrati prevažajo tudi pošto.

Množina letalskih poštne pošiljk je stalno naraščala; z 10.000 kil leta 1919. je poskočila na 534.000 kil leta 1932, lani je pa dosegla že 6 milijonov kil. Od tega je 83 odstotkov navadne pismene pošte, brez zvišane poštnine.

Prav tako pomemben je uspeh nemške »Lufthanse«. V petih letih njegovega rednega poštne letalskega prometa je preletelo Ocean 421 letal; vsega skupaj so prevozila 1.232.158 kilometrov in prenesla 23.820.000 pisem.

Ohrabrena po tem uspehu, bo »Lufthansa« v doglednem času začela pošiljati letala dvakrat na teden čez južni Atlantik, v kratkem pa misli uvesti reden letalski poštni promet tudi s Severno Ameriko.

Ali je strah pred strupenimi plini pretiran?

Dr. R. H. Bullard, profesor na vseučilišču Hobartu v Genevi v državi New York, ki je priznan strokovnjak na področju strupenih plinov, je te dni izjavil, da učinek plinske vojne zdaleč pretiravajo. Kakor je razvidno iz statistike svetovne vojne, se je lahko deset od desetih zastrupljenih vojakov že čez nekaj časa vrnilo na bojišče, medtem ko se jih je od tistih vojakov, ki so jih ranile granate, vrnila komaj polovica.

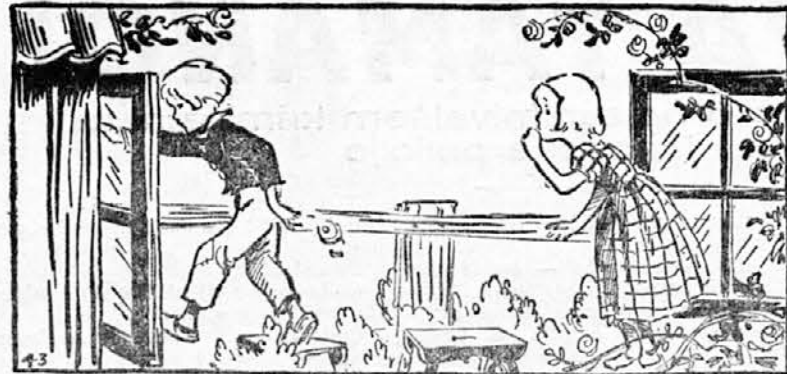
Na vprašanje, ali je mogoče z letalskim plinskim napadom uničiti celo mesto, je profesor menil, da to nikakor ni mogoče s kakšnim lahkim plinom, kakor je na primer klorin. Ta plin ne more prodreti v poslopja, če so vsa okna in vrata zaprta, razen tega se pa tudi v nekaj urah izgubi. Težak plin pa, kakor na primer gorilni plin, ostane pri tleh in prav tako ne more škodovati ljudem, ki so se zatekli v višja nadstropja. Čistilni oddelki, ki jih bodo imela vsa evropska vele-mesta, bodo takšen plin lahko že v najkrajšem času odstranili.

Profesor Bullard je statistično tudi dokazal, da strupen plin le redko človeka oslepi, mu izžveze tuberkulozo ali kakšno drugo bolezen, kakor to mislijo širši sloji.

Snežna kraljica

8.

»Karel, kaj pa počenjaš?« je vzkliknilo dekletce. In ko se je zavedel njenega strahu, je od-

trgal še eno rožo in skočil potem skozi svoje okno, zbežal je pred malo, dobro Marjetico.

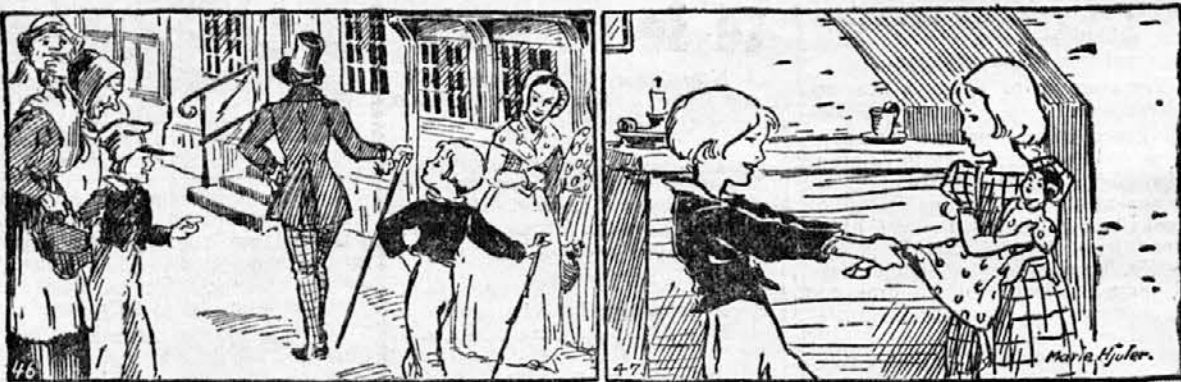

Kadar je pozneje prišla s sli-kanico, ji je rekel, da je to za dojenčke, in če je stara mati pripovedovala pravljice, ji je

zmerom ugovarjal. A ne samo to; še več!

Če je bila priložnost, je šel za njo, si nataknil naočnike in go-

voril prav tako kakor ona. Ime-nitno jo je znal posnemati in potem so se mu ljudje vselej smejali.

Kmalu je znal oponašati lju-di z vse ceste, kako govorijo in kako hodijo. Posnemal je tudi vse, kar je bilo na njih nelepe-

ga. In ljudje so rekli: »Tale fant je pa res pameten!«

Toda to je bilo le steklo, ki mu je priletelo v oko, steklo, ki

je ostalo v njegovem srcu; in zato se je tako rad norčeval celo iz male Marjetice, čeprav ga je imela iz srca rada.

9.

Njegove igre so zdaj postale čisto drugačne kakor prej, bile so že prav razumne! Nekega zimskega dne, ko je snežilo, je prišel z veliko lečo, pomolil konec svojega sinjega suknjica skozi okno in ujel nanj nekaj snežink.

»Le poglej jih pod steklom, Marjetica!« je rekel, in vsaka snežinka se je povečala, da je bila kakor čudovita cvetlica ali

pa zvezda z desetimi rogljiči. Lepo se je to videlo. »Poglej, kako umetniško so narejene!« je dejal Karel. »Te so dosti bolj

zanimive in kako lepo in enako-merno so narejene! Če se le ne bi tako neznansko hitro stopile!«

Kmalu nato je prišel Karel z velikimi rokavicami in sankami na hrbtu in zaklical Marjetici:

»Dovolili so mi, da se lahko odpeljem na trg, kjer se drugi fantje igrajo!«

In šel je.

Dalje prihodnjiš

„Snežna kraljica“ je začela izhajati v 8. številu „Družinskega tednika“ z dne 23. februarja 1939.

Moda v mislih

Marsikaterega ujame želja, da bi pisal. Rad bi svoje domisleke, za katere se mu zdi, da je prostor v njem samem pretesen, spravil kam, kjer bi našli pot do src in duš, žejnih tujih pobud. Svoje dni je bilo lahko: kritika ni bila izbirčna. Danes pa, ko je svet preplavljen z milijoni dovršenih del, ki nas s svojo zanimivo vsebino, lepim slogom, blaglasno dikejo vabijo, da sežemo po njih, jih čitamo in uživamo ob njih, je s pisano besedo tvegano stopiti v javnost. Pisateljstvo zahteva čelga človeka: to velja za pesnike, pisatelje, znanstvenike, žurnaliste itd. — skratka, kdor zgrabi za pero in hoče presaditi svoje misli med ljudi, mora biti po naravi inteligenten, jezikovno izobražen in bogat z izkušnjami.

Misel je sama po sebi lepa. Toda vsaka misel ni lepo napisana. Kdor piše, ima nešteto misli. Za vsako je treba najti pravi izraz, vsako je treba postaviti na svoje mesto, da bo učinkovala in rodila blaglasen odmev. Misli je treba torej pravilno in lepo izraziti in obenem razporediti, da bodo dosegle učinek, ki ga želimo.

Ni vsaka misel nova in ni potrebno, da bi bila. Dati ji moramo le novo lice in jo spraviti v novo kombinacijo. Sto in stokrat ponovljena misel bo postala sveža in užitna tudi za še tako razvajanega bralca, če ji dodamo še eno: sodobno barvo.

Vsak čas ima svojo modo. Na promenadi, v cerkvi, po hribih, na sankališču, smučanju, drsališču — povsod vidimo v različnih dobah različno ukrojene obleke v različnih barvah in iz različnega blaga — obleke, ki ustrezajo sodasni modi. In kakor bi s staromodno obleko zbudila v nas neugoden vtis gospodična, ki je še lani privabljala nase vsesplošno zanimanje in oboževanje, prav tako bi nas nemilo prese-netil pisatelj, ki bi vrgel med nas misel, ukrojeno po starem, danes ne več rabnem kopitu. Ista gospodična bi žela občudovanje in simpatije, kakor hitro bi se oblekla po modi, in ista pisateljica misel bi segla v srca in zgrabila bralce, ako bi bila po izrazni obliki v skladu z okusom sedanjega časa.

Dober in primeren izraz, dosledna, učinkovita razdelitev, duh časa! Kdor bo čital te vrstice, se bo nehoti vprašal, kako naj dosežem priporočeno okretnost v pisanju? Živi življenje človeka! Ne zapiraj se med zidove! Čitaj karkoli Ti pride pod roke — od šunda do najboljših del, od najmanjših časopisov do najbolj uglednih revij! Ko čutiš, da bi že mogel pisati, piši! Bodi skromen! Ne trgaj se od zemlje! Tu ti je usojeno živeti in le tu in odtod moreš graditi. Noben pravi pesnik in noben pravi pisatelj še ni zatajil zemlje. To se pravi: bodi stvaren! Kdor zleti odtod, zdrkne v globino — pozabljenje. —ek -il

Bencin — v vrečah

Posode, ki v njih letala nosijo s seboj bencin, očitno še zmerom niso tako popolne, kakor bi si jih želeli. Zdaj se pa ameriška tovarna letal Glenn L. Martin lahko ponaša, da je našla rešitev tega problema. Posode za bencin namreč ne izdelujejo več iz kovine, temveč iz neke tkanine, ki jo z umetnim kavčukom napravijo nepropustno.

Posebno zanimiva je prednost teh novih »vreč«. Pretres jim namreč prav nič ne škoduje. Če začno puščati, se dajo prav tako zakrpati kakor vsi gumijasti predmeti. Razen tega ima pa tkanina sama tudi to zmožnost, da sama zamaši luknje. To je posebno važno za bojne letalce, ki jim krogle predno bencinske posode. To se je pred kratkim pripetilo nekemu ameriškemu letalcu na enem izmed sedanjih bojišč. Kropla je predrla njegovo bencinsko »vrečo«, a se je tudi sama tako dobro zamašila, da se je letalec zdrav in živ vrnil na 100 milj oddaljeno letališče.

Priporočljivo za slabe živce

Opazuj ribe v akvariju, ali pa zida stolpe... iz vžgalice

London, marca

Neki angleški zobozdravnik je vrgel iz svoje čakalnice vse časopise in knjige, zato je pa razstavil akvarije z vsemi mogočimi ribami. Trdi namreč, da se ob pogledu na mirno plavajoče ribe njegovim pacientom živci tako pomirijo, da brez strahu sedijo na zobbarjev stol.

V Londonu je imel slaven ameriški kirurg operirati nekega pacienta iz Filadelfije, ki je nevarno zbolel, ko se je peljal čez Atlantik. Neki londonski časninar je prišel dve uri pred operacijo k zdravniku v hotel, da bi ga intervjuval. Dobil ga je za mizo, ko je postavil na ozkem kozarcu stol iz vžgalice. Porabil je bil že četrto škatlico.

Kirurg je časnikarju izjavil, da se tako vadi vsak dan in da je prepričan, da se pri tem umiri njegova roka, a to je za operacijo zelo važno. Zidanje preneha navadno šele tedaj, ko izprazni peto škatlico vžgalice. Kakaj se vžgalice stavbe rade podro, a prav v tem je bistvo te vaje: proč s jezo in nervoznostjo, in začni spet od začetka!

12. nadaljevanje

Njegove besede so očitno napravile na drugem koncu žice zaželeni učinek, kajti Flesch se je na tistem zadovoljno nasmehnil.

Spet se je oglasil drugi glas in Flesch je s stisnjenimi ušnimi poslušal.

»Dragi moj,« se je zarežal, »o tem bi bilo bolje, da ne govorite. Zame pomeni sinji ovitek v najslabšem primeru dve do tri leta ječe, a na dan, ko vas bodo obesili, si bom izprosil dopust. Užitek, da bi vas videl viseti, ne bi maral za noben denar zamuditi. Sicer bi pa bilo dosti pametneje, da bi mislili na najnovejšo reči, ne pa na to pogreto storišče,« je razdraženo nadaljeval. »Tako prekleto nerodno ste zagrabili, da bo zdaj hudič. To, kar ste hoteli imeti, so vam pred nosom odnesli, zato se pa zdaj vašemu prebrisnemu triku, ki ste si nanj toliko domišljali, najnevarnejši voluni na sledu.«

Glas v aparatu je nekaj ugovarjal, da je postal Flesch še slabše volje. »Ne podcenjujte tega človeka,« je rekel segel v besedo. »To bi bila nova neumnost, in tega si ne moremo več privoščiti. Burns je imel malokdaj smolo. Se neprijetnejši in nevarnejši se mi pa zdi tisti drugi, ki se je vtaknil vmes. Zadeva s Shippleyem dokazuje, česa je zmogel. Kaj hoče možak in kdo je? To moramo najprej zvedeti in potem hitro zagrabiti. Ali me razumete? Že od včeraj sem vsako uro čakal, da bi mi kaj sporočili o njem, pa se niste niti zganili. Odkrito priznam, da sem zaradi neznanca zelo na tleh, in to pri meni dosti pomeni. S hudičem bi moral biti v zvezi, če...«

Flesch je iznenada utihnil in njegov obraz je izdajal, s kakšnim zanimanjem čaka na odgovor. »No, vendar že,« je z olajšanjem vzkliknil. Kaj? Refold...«

Odkimal je. Menda ni vedel, kaj naj z imenom počne. »Kaj veste o njem? In kaj boste ukrenili?«

Nekaj trenutkov je napeto prisluškoval, potem se mu je pa okoli debelih ušnic spet pokazal njegov trdi nasmeh. »Seveda boste pri tem spet ostali nevidni kakor zmerom?« je menil izgovoril. »Skrivnostni gospod, ki vleče za nitke in pusti druge, da plešejo...«

Kratko se je posmejal in zdelo se je, da hoče njegov prečeti pogled z besedami vred predreti aparat. »Toda midva se bova že se splošne seznanila.«

Toda odgovor, ki je prišel iz telefona, je zabil Fleschovo dobro voljo in njegov obraz je postal zdajci spet trd in grozeč.

»Dal bi vam prijateljski nasvet, da ne počenjate neumnosti. Ko mene ne bo več, bi utegnili neki zapiski priti v nepravne roke, in zelo žal bi mi bilo, če bi imeli zaradi njih neprijetnosti. Saj razumete? Prav, potem bo najin pogovor drugič prijaznejši. Torej, pričakujem, da mi boste še kaj sporočili. In denar vam bom poslal, ko bom videl, ali se da z menico kaj napraviti.«

Flesch je bil menda z odgovorom zelo zadovoljen, ker je živahno pokimal. »Vidite, to je pametno. Samo nervozni ne bodite! Ničesar ne storite, ne da bi me obvestili, Marsikaj bi se bilo drugače končalo, če ne bi bili doslej ravnanji z menoj kakor z lutko. Dobro... da... Moje številko poznate? Konec!«

Flesch je odložil slušalo in si obrišal čelo. Ceprav je bil videti miren, ga je menda pogovor vendar precej razburil, ker se je moral za nekaj trenutkov opreti ob mizo, preden je mogel stopiti k vratom in odriniti zapah. Medtem je pa Robert Vane v pisarniški sobi že četrt ure nestrno čakal.

Uradniki so sicer poznali bančnika iz raznih priložnostnih obiskov, toda ker se je svetila medlo sinja luč nad čelovimi vrati, je bil vhod zaprt in je moral čakati, kdorkoli je prišel.

Vane je začel postajati od minute do minute nervoznejši in nestrnejši. Že nekajkrat se je pripravil, da bi šel, naposled se je pa le vselej premislil.

Milnerjev tragični konec takoj po njegovem obisku je dajal bančniku dosti misliti. Moral se je o tem z nekom pomeniti. Listi so se izgubljali pri tej skrivnostni aferi v dolgih poročilih in zagonetnih namigavanjih, in Vane je neprestano premišljal, ali se ne bi dalo v poslednjih urah, ki jih je preživel s Fleshom in drugimi v Kostanjevi hiši, najti kakšno oporišče, ki bi bilo v kakršni koli zvezi s poznejšim strahotnim dogodkom. Ko je pozdravil Flesha, ki ga je sprejel na svoji mirni, vladni način, je takoj začel govoriti o tem.

»Saj ne veste,« je dejal, »popravljaje si ovrtnik,« kako me je ta zadeva razburila. Moje znanje z Milnerjem je bilo sicer le površno, da je pa možak doživel takšen konec kmalu nato, ko smo ga pustili pri najboljši volji, tega ne morem pozabiti...« Upri je plašen pogled iz vodenih oči na Flesha, ki ga je vladno poslušal, in njegov obraz je bil še bolj bled in gobast kakor drugače. »Strahotno, če človek vas premišli. Sicer je bil pa v precej ne-navadni družbi,« je dejal pridružen čez nekaj časa in od strani pomežiknil Fleshu. »Ali ste moža poznali?«

Flesch se menda za to pogovor ni dosti zanimal, ampak je počasi bledel po zabojčkah za smotke.

»Ali mislite Stona, ki ga omenjajo poročila?« Potisnil je pred Vana enega izmed zabojčkov in ga povabil,

PREPROGA GROZE

DETEKTIVSKI ROMAN

Napisal Louis Wehnert-Wilton

naj si vzame smotko, potem se je pa zamislil. »Stone? Mogoče. Človek pride pri svojih opravkih s toliko ljudmi v stike!«

Bančnik je prikimal. »Nekajkrat sem imel z njim opravka. Seveda v čisto poštenih zadevah,« je hitro zatrdil. »Vedel sem pa že dolgo, da pri njem ni vse, kakor bi moralo biti. Precej nerodne reči je imel na grbi, pa mu ni bilo mogoče priti do živga. Zdal bo imela seveda policija lažje delo, in vse kaže, da se je z veliko vno močilo posla. Najbrž misli, da se skriva v Stonovih dvomljivih kupčijah ključa zločina v Kostanjevi hiši. Tako vsaj sklepam po nekaterih vprašanjih, ki mi jih je zastavil višji nadzornik Burns s Scotland-Yarda.«

Flesch je počasi vzel smotko iz ust in nerodno otrese pel. »Kaj pa imate s Scotland-Yardom, Mr. Vane?« je vprašal. Nasmehnil se je, težkih vek pa ni dvignil.

»Nič nimam,« je odvrnil bančnik, ki ga je to vprašanje zadelo; »menda so pa mislili, da je dobro, če mi pogledajo pod preste. Davi na vse zgozdaj, ko sem sedel pri zajtrku, sem dobil njihov obisk. Ne morem reči, da bi mi bil pogovor povečal tek. Vražje podoben je bil zasliševanju, in včasih čisti vesti mi je bilo precej tesno. Saj se mi mora še zdaj poznati. Ta mister Burns ima grdo navado, da zna človeka speljati v zadrego. Saj se boste tudi vi še seznanili z njim!«

Flesch se je počasi zazrl kvišku, in v pogledu, ki ga je poslal bančniku, je bilo skrito presenetljivo vprašanje. »Ne vem s čim bi mu mogel postreči,« je počasi pripomnil. »Veselo me bo pa zelo.«

Vane je zategnil ustnice, da so se mu pokazali zlati zobje. »Lahko vam rečem, da to ni preveč zabavno, dragi Flesch. Možak zna pri vsej svoji skromnosti in ljubeznivosti vražje sedeti na živcih. Mi vsi, ki smo prebili večer z Milnerjem, se mu zdimo očitno nekoliko sumljivi.« Pomenljivo je pogledal Flesha in se nerodno premaknil na stolu.

»Tudi Clayton in polkovnik Gregory,« je pridružen dodal in zamislil, ker je Flesch na njegove besede samo malomarno prikimal.

Naposled se je Vane zazdelo, da traja molk že predolgo, in iznova se je pognal, da bi podaljšal razgovor, ki mu je dajal toliko misliti.

»Kaj pa prav za prav sodite o polkovniku Gregoryju?« je zdajci vprašal in se sklonil prav blizu k Fleshu. »Zanimiv človek, ne? Zelo zanimiv človek. Ali se ne spominjate, da je bil edini izmed nas, ki je stopil v Milnerjevo delovno sobo? Nekaj minut, preden smo se poslovili.«

Bančnik je skušal ujeti pogled svojega gosta, toda Flesch se je samo mehmično igral s svojo smotko, in kazalo je, da je čudni prizvok v Vanevih zadnjih besedah sploh preisljal.

»Seveda, spominjam se,« je hitro odvrnil. »Preobčeli se je hotel in skuga je šel z njim...«

Približil je smotko na pepelnik, da je ugasnila, potem je pa predirljivo pogledal bančnika. »Kako dolgo sta pa prav za prav bila oba v sobi?«

»Kakšnih deset minut prav gotovo,« je čez nekaj časa prav pomenljivo

šepnil Vane in skušal na Fleshevem obrazu prebrati, kaj možak misli.

Toda Fleshev obraz je bil še zmerom vsakdanji, dolgočasen.

»Ali ste to povedali gospodu Burns-u?«

»Seveda, saj sem moral,« je odvrnil Vane. »To je bilo tudi približno edino bistveno, kar sem mu mogel reči...«

»In kaj je potem rekel višji nadzornik?«

»Prav nič,« je kratko odvrnil bančnik. Videlo se mu je, da mu je ta pogovor mučen. »Možak venomer samo izprašuje, iz njega pa ni mogoče spraviti niti besede. Še nikoli nisem imel opravka s tako neznošnim človekom.«

Flesch se je čudno nasmehnil in izpod njegovih priprtih vek se je posvetilo nekaj kakor zasmeš in škodoželjnost.

»To je pa usodno, dragi Vane, da vam je možak tako neljub,« je rekel. »Mislim namreč, da boste v bližnjem času morali pogosto prenašati njegovo družbo.«

Bančnik ga je strmo pogledal in njegov obraz je bil še bolj upadel kakor prej. »Ali mislite resno?«

Flesch je ravnodušno prikimal.

»Na moje besede se lahko zanesete.«

Posebno pazite kaj bolnik pije!

Če vam je le mogoče,

dalite mu za zdravje in užitek čim čedše najboljšo naravno mineralno vodo

ono z rdečimi srci

Če sami bolečate ali se ne počutite dobro, zahtevajte naš brezplačni prospekt v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju.

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča
SLATINA RADENCI

Teh ljudi se ni mogoče otresti, če se človek z njimi seznani.

Ko je Vane kmalu nato zelo nervozen in slabe volje stopil v svoj avto, bi se bil lahko prepričal, kako prav je imel Flesch s svojo pripombo.

Njegov avto je komaj prevozil sto metrov, ko se mu je prilepilo zdajci motorno kolo, kakor bi bilo zrastle iz tal.

Thomas Flesch je stal za zavesami v svoji pisarni in je natanko opazoval Vanov odhod.

Ko je pridirjalo motorno kolo iz stranske ulice in se pognalo za avtom, se mu je zategnil obraz v spako, in zdaj je vedel, da mora hudo paziti.

11

Ko je Vane opravil svoje opravke na borzi in se pripeljal čez kakšni dve uri do svoje pisarne, je opazil nekaj, kar je njegovo potlačeno v trenutku pregnalo.

Pred vhodom je stala elegantna limuzina, ki jo je takoj spoznal. Mrs. Mabel Hughesova je bila priprajala. To je bilo dovolj, da je postal takoj prijetno vznemirjen. Komaj je pričakal, da je šofer odprl vrata, in potem je

tako hitro stekel po stopnicah v prvo nadstropje, da je moral pred vrati za trenutek obstati in se oddahnuti.

Ko mu je sluga v predsojbu povedal, da ga Mrs. Hughesova čaka še četrte ure, je samo prikimal in si pred ogledalom počesal redke lase.

Mrs. Mabel Hughesova je ostala v čakalnici, namenjeni le prav visokim obiskovalcem. Da bi si pregnala čas, je kadila cigareto za cigareto, in z neizmerno potrpežljivostjo strmela v strop.

V temnem obrazu, ki je bil zaradi svoje klasične pravilnosti in izrazitih oči nenavadno lep, se ji ni premaknila niti črta, in vse na tej živi ženski je govorilo o miru in zbranosti.

Ko je Vane ves zareč od veselja planil v sobo, je ploho njegovih opravičil presekala z rahlim nasmehkom in vladno kretnjo.

»Ni treba izgubljati besed o tem, dragi prijatelj,« je rekla, in bančnik je bil, kakor vselej navdušen nad ljubkim naglasom v njeni angleščini. »Sedite najprej in oddahnite se! V njenih očeh se je nekaj veselo zaiskrilo in z nežno kretnjo ga je potisnila v naslanjač. »Včasih ste kar preveč vihravi.«

Vane je nekajkrat globoko zajel sapo in gledal Mrs. Mabel tako ponižno, da je bil podoben upehanemu morskemu psu. »Le kadar gre za vas, Mrs. Hughes,« je pomenljivo šepnil in debeli glas mu je drhtel od razburjenja.

Lepa žena na to pripombo ni odgovorila, ampak je pobesila veke z dolgimi trepalnicami in udarila z nogo po tleh.

Vane bi bil dal pol premoženja, če bi bil mogel brati v tem trenutku njene misli, toda naj je še tako strmela vanjo, ničesar ni mogel uganiti, in tako je mogel svoje najgloblje občutke izraziti samo z globokim vzdihom.

To je menda učinkovalo, kajti iz velikih oči Mrs. Mabel ga je zadel tako topel pogled, da je Vane ves srečen segel po njeni orokavici levice in koprneče poljubil nežno usnje.

Mrs. Mabel mu ni marala kratiti veselja, da, zdelo se mu je celo, da čuti rahel stisk njenih dolgih, ozkih prstov.

Vzlic svoji globoki strasti do čudovite žene je bančnik vendar ohranil toliko hladne premišljenosti, da si ni prikrival resničnega položaja: Mrs. Mabel Hughesova ni bila namreč samo lepa, ampak tudi zelo bogata ženska, in njeni slepeči lepoti ni mogel ponuditi ničesar drugega kakor svoje premoženje, ki je utegnulo biti, kolikor je mogel presoditi, v najboljšem primeru njenemu enako. Če bi hotel tu uspeti, bi mu moral priti na pomoč posebno srečen slučaj, in ta slučaj je videl Vane v okolišini, da ga je Mrs. Mabel izbrala za svojega svetovalca v vseh denarnih zadevah in da se ji je znal pri tem toliko približati, da ga je zdaj že neogibno potrebovala. Saj je bil pa tudi res spreten finančnik in imel za vsako razpoloženo na borzi dober nos. Mrs. Mabel je morala biti z vsem, kar je doslej za njo ukrenil, res zelo zadovoljna.

»Za nekaj časa bi rada odšla iz Londona, dragi prijatelj,« mu je kar naravnost rekla. »Ta pozna jesen v mestu mi ni prav pri sre. Svetlobe in zraka si želim.«

Njene temne oči so dobile hrepeneja poln izraz in iztegnila je svoje vitko telo kakor mačka.

Vane je bil neprijetno presenečen. »Odpotovati mislite, Mrs. Hughesova?« je zmeden vprašal.

Smehljaje se je prikimala in bančnika je zadel pogled, ki ga je nekoliko pomiril.

»Ne, Mr. Vane. Nekaj dni bi rada prebila kje na deželi. Pa ne predaleč od Londona, da se mi ne bo treba odreči zabavam vsemesta, če se mi jih bo kdaj zahotelo. Ali morda poznate kakšen tak kraj?«

Vane se je nečesa spomnil, in ta misel ga je očitno zelo navdušila.

»Seveda,« je hitro vzkliknil, »poznam nekaj, kar bi morda ustrezalo vašim željam. V Newchurchu imam vilo — ni prav velika,« je skromno dodal, »vendar se da prav lepo stanovati v njej, in zelo bom srečen, če se boste poslužili. Tam boste imeli mir, ki si ga želite, pa tudi v London boste lahko kar smuknili; s svojim avtom boste prevozili pot v dobri uri. Seveda bom dal še najprej vse lepo urediti in bom tudi poskrbel, da se v samotni na deželi ne boste preveč dolgočasnili.«

Z veliko vno močilo in skoraj vsiljivo je to pripovedoval. Kazalo je, da je gospa Mabeli njegov predlog všeč.

»Zelo ljubeznivi ste, Mr. Vane,« je rekla in mu dala roko. Zdajci se je pa menda nečesa spomnila in se za nekaj časa zamislila. »Newchurch? Kje sem pa že zadnje čase elišala to ime?«

»Najbrž ste kaj v listih brali o njem. Pred nekaj dnevi se je tam zgodil precej skrivnosten zločin.«

Z veliko vno močilo in skoraj vsiljivo je to pripovedoval. Kazalo je, da je gospa Mabeli njegov predlog všeč.

»Zelo ljubeznivi ste, Mr. Vane,« je rekla in mu dala roko. Zdajci se je pa menda nečesa spomnila in se za nekaj časa zamislila. »Newchurch? Kje sem pa že zadnje čase elišala to ime?«

»Najbrž ste kaj v listih brali o njem. Pred nekaj dnevi se je tam zgodil precej skrivnosten zločin.«

Z veliko vno močilo in skoraj vsiljivo je to pripovedoval. Kazalo je, da je gospa Mabeli njegov predlog všeč.

»Zelo ljubeznivi ste, Mr. Vane,« je rekla in mu dala roko. Zdajci se je pa menda nečesa spomnila in se za nekaj časa zamislila. »Newchurch? Kje sem pa že zadnje čase elišala to ime?«

»Najbrž ste kaj v listih brali o njem. Pred nekaj dnevi se je tam zgodil precej skrivnosten zločin.«

Za veliko noč

DR. OETKER-JEV

PECILNI PRAŠEK IN VANILINOV SLADIKOL

Mrs. Mabel Hughesova se je zdržila in plašno pogledala bančnika.

»Toda zaradi tega naj se vam kraj ne zameri, Mrs. Hughesova,« jo je hitel Vane hlastno miriti. »Takšne reči se naposled lahko dogode povsod, in v tem primeru gre za neko zadevo, ki se je dogodila v precej tujdnih okoliščinah. Drugače je Newchurch najmirnejši in najudobnejši kotiček, ki si ga morete misliti,« je zatrdil. »Sicer boste pa tam imeli mojega slugo, vratarja in vrtnarja. Tri zelo zanesljive ljudi. Ali jim smem sporočiti, da se pripravijo? V štiri in dvajsetih urah bo vse urejeno.«

Pričakuječe je pogledal lepo ženo in delal pri tem že obsežne načrte, kako si bo njen obisk v svoji vili prijetno uredil. Pomislil je, da bo potem morda lahko v primerni uri spregovoril odločilno besedo, in zato je irdno sklenil pregovoriti Mrs. Hughesovo za vsako ceno.

Ta se je pa menda še zmerom obotavljala. Potem je zdajci slegla rokavico z desne roke in vstala.

Vane je moral pogledati kvišku, ker je bila za pol glave višja od njega.

»Kdaj torej smem priti?« je vprašala z nasmehkom, ki se mu je zdel kakor odrešilna obljava. »V treh, štirih dneh?«

Bančnik je zgrabil njeno nežno, vitko roko in jo v hitro poljubil.

»Jutri popoldne bo že vse pripravljeno za vaš prihod, Mrs. Hughesova,« je hlastno vzkliknil.

»Torej po jutrišnjem. Ni treba, da bi imeli ljudje preveč dela hkrati. Saj se ne mudi tako, dragi prijatelj.«

Ko je Vane spremljal Mrs. Mabel Hughesovo do avtomobila, se je šele prav videlo, kako čuden par sta: on, čokat, gobast in že precej nadušen, ona pa čudovite postave in v vseh kretnjah gibčna ko deklet.

Toda Vane te razlike ni videl. Videl je zraven sebe samo žensko, ki po svoji lepoti in živosti ne bi našla podobne.

Do večerje potem bančnika tudi za najvažnejše opravke ni bilo mogoče dobiti. Neprestano je stal pri telefonu in naročal vse mogoče reči.

Ko je naposled vsa naročila opravil, je pregledal imenik svojih bližnjih znancev in premišljal, koga naj včasih povabi v Newchurch, da Mrs. Mabel Hughesova ne bo tam brez družbe.

Odločil se je za Thomasa Flesha, ki je imenito igral golf, potem se je pa spomnil polkovnika Roya Gregoryja, čigar družabnost je moral že pogosto obudovati.

Toda v istem trenutku se je spomnil tudi večera v »Kostanjevi hiši« in nehote ga je stresla rahla groza.

Denarnica / Napisal E. Dahlvist

»Marsikaj čudnega se zgodi na svetu,« je dejal Cramer. »Toda najbolj čudno je, če srečamo res poštenega človeka.«

»Tako?« se je začudil Magnus. »Nekoč sem izgubil hranilno knjižico in sem moral dati poštnemu najditelju deset mark, čeprav je bilo v knjižici samo pet in trideset pfenigov obresti.«

»To, kar se je meni zgodilo, pa mora biti edinstveno,« je dejal Cramer. »Bil sem na oddajnem stolpu radijske postaje in z nekim stricem z dežele sva občudovala razgled. Ko sva stala tam, se je z dvigalom pripeljal neki gospod. Stopil je k nama, snel klobuk in rekel: »Prosim, gospod! Pravkar ste izgubili denarnico. Pred moje noge je padla. Tu imate, prosim!« Z drhtečo roko je Magnus vzel denarnico. Čutil je, kako mu je srce razbijalo. Opazno je odprl denarnico in glej — v njej so bili trije čisto novi, preganjeni tisočaki.

Magnus je za trenutek pomišljal. Če bi dal kar tisočak, bi bilo sumljivo. Zato je vzel iz žepa svoje tri stotake — svojo mesečno plačo. Prijateljsko jih je izročil najditelju.

Deset minut nato je pomolil Magnus tisočak blagajniku v banki.

»S tem pa pri meni ne boste imeli sreče!« je dejal blagajnik. »Saj nisem prišel večerjati na svet.«

Magnus si je bankovec natančneje ogledal. Najprej enega, potem še druge dva. Bili so ponarejeni, še precej dobro.

Bil je lep dan. Vse se je kopalo v solncu. Magnus je hodil po cesti in prilepil pogled do stolpa radijske postaje. Še zmerom v mislih se je peljal z dvigalom kvišku in stopil nato na teraso, da bi si ogledal mesto.

Ko je stal tam deset minut, se je pripeljal eleganten gospod z dvigalom. Obrnil se je naravnost proti Magnusu in snel klobuk.

»Prosim, gospod,« je rekel. »Pravkar ste izgubili denarnico. Pred moje noge je padla. Tu imate, prosim!«

Z drhtečo roko je Magnus vzel denarnico. Čutil je, kako mu je srce razbijalo. Opazno je odprl denarnico in glej — v njej so bili trije čisto novi, preganjeni tisočaki.

Magnus je za trenutek pomišljal. Če bi dal kar tisočak, bi bilo sumljivo. Zato je vzel iz žepa svoje tri stotake — svojo mesečno plačo. Prijateljsko jih je izročil najditelju.

Deset minut nato je pomolil Magnus tisočak blagajniku v banki.

»S tem pa pri meni ne boste imeli sreče!« je dejal blagajnik. »Saj nisem prišel večerjati na svet.«

Magnus si je bankovec natančneje ogledal. Najprej enega, potem še druge dva. Bili so ponarejeni, še precej dobro.

Potem je Magnus šel. Na obračun s Cramerjem, ki je bil kriv, da ga je slepar tako opetnajstil.

VSATK TEDEN DRUGA

Radio Ljubljana

od 23. do 29. marca 1939.

ČETRTEK, 23. MARCA

12.00: Zbor mestne ženske realne gimnazije in Radijski orkester 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Plošče 14.00: Napovedi 18.00: Kitara solo 18.40: Slovensčina za Slovence 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Violinski koncert 20.30: Spominu pok. Zorka Prelova 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Klavir in harmonij, Konec ob 23. uri.

PETEK, 24. MARCA

11.00: Šolska ura 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra 14.00: Napovedi 18.00: Ženska ura 18.20: Plošče 18.40: Francoščina 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Beseda k prazniku 20.00: Plošče 20.30: Koncert 22.00: Napovedi, poročila 22.30: Angleške plošče, Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 25. MARCA

9.00: Napovedi, poročila 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve 10.30: Verski govor 10.45: Plošče 11.00: Koncert godbe 40. p. p. Triglavskega 12.30: Koncert opernih spevov 13.00: Napovedi, poročila 13.20: Nadaljevanje koncerta opernih spevov 14.00: Otroška ura 17.00: Kmet. ura 17.30: Domač koncert Radijskega orkestra 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Plošče 20.00: O zunanji

politiki 20.30: Vesel večer s Ferdinom Plešcem 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Duet citer. Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 26. MARCA

8.00: Radijski šramel 9.00: Napovedi, poročila 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve 10.00: Plošče 10.30: Koncert Radijskega orkestra 12.00: Naslop pevskega zbora Delavskega glasbenega društva 13.00: Napovedi 13.20: Otrški dueti 17.00: Kmet. ura 17.30: Delavska godba »Zarja« 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Violinski koncert 20.30: Radijski orkester 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Samospevi gđe. Marije Tiran. Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 27. MARCA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra 14.00: Napovedi 18.00: Paberk iz vsakdanjega zdravstva 18.20: Plošče 18.40: Umetnost v Pluju 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Zanimivosti 20.00: Plošče 20.30: Koncert opernih dvospevov 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emo-naz«. Konec ob 23. uri.

TOREK, 28. MARCA

11.00: Šolska ura 12.00: Plesne pesmičice pojeta Jožek in Ježek 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Plošče 14.00: Napovedi 18.00: Pester spored Radijskega orkestra 18.40: Oblikovanje človeka 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Deset minut zabave 20.00: Plošče 20.20: Josip Daneš Mali oglasi, veseloigra 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

SREDA, 29. MARCA

12.00: Plošče po željah 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Šramel »Štiri fantje« 14.00: Napovedi 18.00: Mladinska ura 18.40: Zavarovanje in zaščita poljedelskega delavstva 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Prirodopisni kotiček 20.00: Tamburaški orkester 20.45: Plošče 21.15: Akademski pevski kvintet 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Klarinet solo. Konec ob 23. uri.

„DRUŽINSKI TEDNIK“
v vsako
SLOVENSKO HIŠO!

Predno obesite oz. kupite nove zavese, si oglejte izložbe
trvdke

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Poseben oddelek za linolej, zavese i. t. d.

„AGA“ za masažo:

z uspehom rabi vsaka družina!

Revmatizem-išias, trganje, zobobol, prehlajenje itd. odstranjuje z uspehom „AGA“ za masažo priznано in odlikovano domače sredstvo s smrekovim ekstraktom. Par kapljic „AGA“ na sladkorju ali vodi Vam popravi neprijeten okus in slabost. Za nego ust, grla, pri trganju itd. uporabljajte „AGA“ za masažo. „AGA“ za masažo - naj bo zato v vsaki družini.

Dobí se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini za din 12,-, kjer je ni, pošljite znesek din 12,- pa Vam jo pošlje

Samoprodaja za druzsko banovino
DOLINŠEK Vitomir, Celje

Zahvalite „AGA“ za masažo!
Zahvalite „AGA“ za masažo!

Za vsako priliko

Za vanko družine najlepše oblačila, posebno moške obleke, trenčke, večerni sukajči, krasne perle itd. najboljše in najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s

KURIVOM pri trvdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom

LJUBLJANA VII.

Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 27-08

Ravno tam se dobijo popolnoma nove plošče svetovno znane znamke HOMOCORD

CENA DIN 15,-

Odslej »Družinski tednik«

● stalno na 12 straneh! ●

FR. P. ZAJEC

IZPRAVEN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6
pri franciškimskem mostu

Vzdrževanje očal, dolgovodni, lapinosti, napravni, vzdrževanje, da, Vsega odzaka in, zlatine in srebrnine. Samo kroviloma optika. Ceniti brezplačno

Po trudapolnem delu —
zabava in razvedrilo v
»Družinskem tedniku«!

MOŠKI!

Za
zdravljenje
spolne
slabosti

seksualne impotence, za spolno slabost in za ojačitev funkcije spolnih žlez poskušajte originalne »HORMO-SEKS-pilule«

HORMO-SEKS-pilule

Dobro se v vsaki lekarni.

30 pilul din 84,-

100 pilul din 217,-

300 pilul din 549,-

Zahvalite se originalne »HORMO-SEKS-pilule«, ki so razni na štalihi svetovno i. ročični znamki. Po naši razpisni lokaciji L. BARNET, Ljubljana.

Glavna založba »Ve-Vi« kom. obratnosti, Zagreb, Langov trg 3. Ogl. reg. S. br. 28. 856-37.

Dobro obrit-
dobre volje!

ROTBART

Poceni boste kupovali

naš brezplačni katalog

»Kupite, Oglejte«

KATALOGIJA

TRTA

Čestitke najplemenitejših vrst kerzliča in koronike Kober 500, izdelki 88, Riparia in Chassolas, vse zaječeno čisto in prvovrstno, dobavljajo: Prvi jugoslovanski leznjaci, Beograd. Zahvalite cenike.

Poravnajte naročnino!